ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

50 ст. www.duma.bg

facebook.com/www.duma.bg

DUMA newspaper

DUMA_newspaper

ВТОРНИК | 13 ДЕКЕМВРИ | 2016 ГОДИНА/26 | БРОЙ 284 (7586)

ОБЗОР

Никола Статков: Феноменът Б.Б. и помощникът му Цв.Цв.

14

СИТУАЦИЯ

Груевски спечели, но с рязък спад на подкрепа за него

9

Първите спасители пристигнали от Варна

ТРАГЕДИЯТА В ХИТРИНО

Румяна Бъчварова закри 23 от спасителните служби в България през 2015 г., припомни полицейски синдикат

Първият спасителен екип в Хитрино е пристигнал чак от Варна, защото шуменското звено бе закрито. Синдикалната федерация на МВР припомни, че м.г. вътрешният министър Румяна Бъчварова закри 23 служби "Спасителна дейност". "Реформата" бе с обещание за окрупняване на звената, но осемте съществуващи работят с намален капацитет. Шефът на "Пожарна безопасност" Николай Николов все още не е издал наредба, която да уточни минималния екип за пожарогасене, и често само двама души изпълняват спасителна дейност, възмущават се от СФСМВР.

Синдикат "Огнеборец" призна, че пожарникарските екипи в Хитрино са пристигнали 30-40 и дори повече минути след подаването на първия сигнал за инцидента. 2-3

РАЗСЛЕДВАНЕ

Шашмите около енергийната бедност

16

Концерт в памет на именития оперен артист Никола Гюзелев

17

Лудогорец ще играе с Копенхаген в Лига Европа през февруари 2017 г.

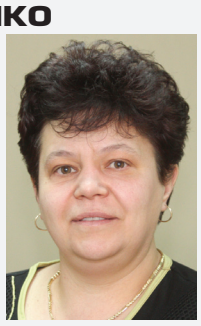
23

Снимка БГНЕС

Майсторите на стари занаяти в Пловдив спазиха традицията и почетоха покровителя си свети Спиридон. Заради националния траур празникът премина без обичайното веселие, но занаятчиите отново показаха по атрактивен начин обичаите

НЯКОЛКО ДУМИ

Ина МИХАЙЛОВА

ПО-СТРАШНО ОТ ХИТРИНО

Поредната трагедия за България отново показа, че като общество не реагираме адекватно. Медиите съзряха в ужаса на случилото се в Хитрино трамплин за рейтинг. Страшният въпрос "Как се чувствате?" бе допълнен с "Преживявали ли сте нещо подобно?" или "Как прекарахте нощта?" Как да отговори човек? Изкуствена приповдигнатост и патос, сензация и липса на съпричастност. И грам мисъл за Етичния кодекс на българските медии, в който е записано: "Няма да засилваме мъката на хората, попаднали в беда или пострадали от престъпление, и ще съобщаваме такива информации със съчувствие и сдържаност. Ще уважаваме желанието на хората да не бъдат безпокоени в скръбта си."

Колкото и призиви за съпричастност да излъчат жадни за сензации медии, остава горчив вкус. Горчи и от напъните на министри, политици, партийци и пр. фронтмени да излъскат имидж, яхвайки вълната на състраданието. Като че ли молят прошка за собствени прегрешения.

На фона на човешкото нещастие социалните мрежи преляха от пъклени версии. И трагедията на Хитрино, вместо обща болка, се превръща в диагноза. За държавата и обществото, за управниците и медиите. Оказва се трудно да бъдем хора. А това е най-страшното.

ISSN 0861-1343 00284

www.duma.bg

ДУМА

ТРАГЕДИЯТА В ХИТ

Снимки БГНЕС

Кабинетът отпусна 10 млн. лв. за Хитрино

Правителството гласува 10 млн. лв. в помощ на Хитрино вчера. Първата част от сумата бе преведена на общината вчера. Шефката на сдружението на общините Гинка Чавдарова каза, че общината ще може да се възползва и от помощ по общинския фонд "Солидарност", въпреки че формално не е включена в него.

Другите 5 млн. лв. ще се предоставят на социалното министерство, защото кметът по закон няма право да извършва много от дейностите, които се налагат, поясни Бойко Борисов. "Това трябва да стане през министерството - за лекарства, храна и лечение", каза Борисов.

26 къщи са напълно разрушени, поясни финансовият министър Владислав Горанов.

Вицепремиерът в оставка Томислав Дончев увери, че след като стане ясно кой носи отговорност за инцидента, ще бъде потърсена и финансова компенсация. "Без значение дали говорим за виновно лице или отговорни институции, държавата и общината трябва да търсят средства като обезщетение за претърпените щети. Нито държавата, нито общината могат да чакат дългите съдебни процедури, които следват извършването на следствените действия, нито да чакат не толкова бързите действия по изплащане на средствата от страна на застрахователите. Имаме предварително одобрение от Еврокомисията за пренасочване на средства от оперативните програми за развитие на селските райони и "Транспорт", обяви Дончев.

Трима от загиналите и двама от ранените са железничари

Вероятните причини за инцидента са превишена скорост или техническа повреда, заяви Румяна Арнаудова

Трима от загиналите при взрива в Хитрино са служители в Националната компания "Железопътна инфраструктура", съобщиха оттам вчера. "В Деня на национален траур ръководството на Национална компания "Железопътна инфраструктура" изразява искрените си съболезнования и съпричастие към безкрайната мъка на близките на загиналите при трагедията в село Хитрино." Седем са жертвите на взрива в Хитрино, опроверга министърът на вътрешните работи в оставка Румяна Бъчварова думите на Борисов, който в неделя обяви, че загиналите са осем.

Рискът в Хитрино не е намалял, продължават интензивните работи по претоварването на пропанола, каза гл. комисар Николай Николов. В понеделник през нощта са продължили интензивните действия на пожарникари и спасители и газовици, които са успели да подготвят за източване 4 цистерни. По думите на Николов продължават интензивните работи по претоварването на пропанола. "За целта идват допълнителни помпи, компресори, кранове, включително от съседна Румъния. Преценихме, че е по-близо от Букурещ да дойдат, отколкото от София", обясни той.

Разследването за Хитрино като обем и сложност е сравнимо с това за Горни Лом, подчерта говорителят на главния прокурор Румяна Арнаудова. "До момента работят паралелно и едновременно окръжните прокуратури в Шумен, Бургас и Варна. Екипите общо се състоят от 5 прокурори, 16 следователи, 8 от които от НСС, трима съдебни лекари и двама експерти криминалисти", обясни тя. Арнаудова уточни, че до момента са разпитани 31 свидетели, 17 в Шумен, 9 в Бургас и 5 във Варна. "Извършени са 20 освидетелствания. Това са действия, които се извършват с помощта на съдебните лекари и се преглеждат пострадалите лица и съдебните лекари се запознават с медицинската документация, за да установят какво е здравословното състояние на лицата", посочи тя. По думите ѝ извършени са и 6 разпознавания на телата на починалите. "Направени са два огледа на местопроизшествие. Иззети са устройствата, които измерват скоростта от двата локомотива. Първоначалната работна хипотеза е разследване за причиняване на смърт на повече от едно лице по непредпазливост и причиняване на значителни вреди в резултат на нарушаване на правила за движение от подвижен железопътен състав", твърди говорителят.

Арнаудова смята, че все още е рано да се твърди каква е причината за инцидента, но е напълно възможно това да е превишена скорост или техническа повреда. Това ще стане ясно, след като се разшифроват данните от двете измервателни устройства, иззети от вагоните.

ВЛАКЪТ СЕ ДВИЖЕЛ С ПО-ВИСОКА ОТ РАЗРЕШЕНАТА СКОРОСТ

Товарният влак, който дерайлира на гара Хитрино, се е движел с по-висока от разрешената скорост. Това показват данните от скоростомерната лента на локомотива, които изнесе директорът на специализираното звено за разследване на произшествия и инциденти в железопътния транспорт Бойчо Скробански. Към момента не може да се каже дали това е причината за тежкия инцидент, защото трябва да се направят обстойни огледи и на железния път. "Няма друга версия, освен да има изтичане на газ или химикал и дъга. Според наши колеги, които са били на работа, когато дерайлира цистерната, тя удря стълба, който държи контактната мрежа, и се получава волтова дъга." Това обясни шефът на Синдиката на железничарите Петър Бунев.

Припомняме, че два дни преди трагедията в Хитрино Министерството на транспорта е предложило промени, които да осигурят независимост на разследванията при железопътни инциденти. Става въпрос за изменение на Наредба № 59 от 2006 г. за управление на безопасността в железопътния транспорт. Проектът е бил изготвен във връзка с получено уведомително писмо от ЕК относно неизпълнение на задължението на България за правилно транспониране на Директива на ЕС относно безопасността на железопътния транспорт. Комисията е обърнала внимание на страната ни, че ролите и отговорностите по безопасността трябва да се разпределят на различни заинтересовани страни от железопътния сектор, за да се гарантира, че те не се припокриват или не си противоречат една с друга, особено тези по отношение на разследване на произшествия. Заради това лидерът на Синдиката на железничарите в България инж. Петър Бунев предлага да се направи независима експертиза от чужди експерти, каквото звено има към ЕК, иначе ще възникнат съмнения.

Интервю с Петър Бунев в утрешния брой

Лекари и аптеки ще обслужват пациентите без документи

Общопрактикуващите лекари в населените места около Хитрино ще преглеждат хората от евакуираното село, а аптеките ще продават лекарствата по здравна каса, без да им бъдат искани съответните документи.

Четирима от пострадалите при взрива в Хитрино продължават да са с опасност за живота, съобщи министърът на здравеопазването в оставка Петър Москов. По думите му двамата пациенти, които се намират в интензивната клиника на варненската болница "Св. Марина", са стабилизирани, но състоянието им продължава да бъде тежко, има опасност за живота им. От настанените във Военноморската болница двама пациенти продължават да бъдат в тежко състояние. Другите трима постепенно се подобряват и мнението на лекарите е, че днес поетапно могат да бъдат изписани от реанимацията и настанени в отделения, обясни министърът в оставка.

Москов посочи, че здравната система е реагирала адекватно. "Професионална, точна, прецизна и всеотдайна работа. Нашата система успя да отговори по адекватен начин на фона на това трагично събитие", каза той. Министърът благодари на хората, които са се отзовали и са дарили кръв. Посочи също, че системата си е направила необходимите поуки за подобряване на отделни сегменти от организацията, за да може в бъдеще да реагира още по-добре.

Само 8 спасителни служби са останали в страната

23 от звената са закрити през 2015 г., останалите са със стария малоброен капацитет

Само осем спасителни служби функционират в страната. Най-големият полицейски синдикат - Синдикалната федерация на МВР, припомни, че през 2015 г. бяха закрити 23 служби "Спасителна дейност". Въпреки орязването на служби, съществуващите работят, без да е увеличен капацитетът им. Една от ликвидираните служби е тази в Шумен, а първите спасители със специализирана техника, които са пристигнали на инцидента в Хитрино, са били от Варна. Това е причината да липсват специализирани спасителни екипи в първите минути на трагедията, които да издирват затрупани и пострадали хора, уточняват те. СФСМВР също изказаха съболезнования на близките на жертвите при трагедията от Хитрино. В деня на национален траур те решиха да припомнят някои от причините, които според тях, макар и опосредствено, са предизвикали мащаба на трагедията в шуменското село

За пореден път СФСМВР алармира, че всеки униформен изпълнява по няколко длъжности - водачът на специален автомобил е и пожарникар, и спасител. Заради икономии служители са изваждани от графиците, за да не натрупват извънреден труд, а колегите им работят в намален състав. Всичко това е в условията на постоянни псевдореформи, чиято цел не е да се повиши ефективността на службите, а да се ограничат разходите за безопасност на населението, възмущават се синдикалистите.

За пореден път те се възмущават, че снабдяването със защитни средства на пожарникарите и спасителите е от дарения, а когато такива няма - те се закупуват от служителите. Има и остър недостиг на служители, а ръководството на ГД "Пожарна безопасност и защита на населението" продължава да отказва въвеждането на минимален брой служители в екип за пожарогасене и все още не е ясно колко пожарникари сформират такъв.

ДУМА припомня, че СФСМВР отдавна предупреждава за проблемите в системата, липсата на униформи и намаления капацитет на пожарникарските и спасителните екипи. През юни 2015 г. имаше голямо протестно шествие на полицаи и надзиратели, които поискаха оставките на вътрешния министър Румяна Бъчварова, ресорния й заместник Красимир Ципов и на шефа на "Пожарна безопасност" Николай Николов. Синдикалистите заподозряха, че МВР се опитва да закрие спасителната дейност в пожарната. Според Ципов нямало нормативен хаос в министерството. Тогава той анонсира, че службите, в които се осъществяваше спасителна дейност, ще бъдат окрупнени в осем. През февруари синдикатите отново се вдигнаха на протест. Сред мотивите бе и отлагането за попълването на действащите пожарникари за 2018 г. В началото на този месец синдикалисти от системата отново се заканиха за протест и поискаха повече пари за униформи и подобряване на условията за труд.

МВР в Шумен издава безплатно лични документи на пострадалите

От областната дирекция на МВР в Шумен обявиха, че ще съдействат на жителите на Хитрино, които са изгубили или са с унищожени и повредени лични документи, за издаването на нови. Издаването им ще е бъде безплатно.

Инцидентът в Хитрино предизвика вълна от съпричастност в много общини. От областната администрация в Шумен обявиха, че е открита банкова сметка, на която могат да се превеждат пари за пострадалите. Тя е в Търговска банка и е: BG95DEMI92403100181704, DEMIBGSF

В Ловеч започна кампания за събиране на пари за пострадалото село. Във фоайето на общината на първия етаж е поставена кутия, в която ще се събират средствата. Набирането на средства ще продължи до края на годината.

В сградата на областната управа в Добрич също бе поставена кутия за дарения. Кметът на Карнобат Георги Димитров предложи дарение от 10 хил. лв. за възстановяване на щетите в пострадалото село. Предстои Общинският съвет да обсъди и гласува предложението.

Омбудсманът Мая Манолова също се включи в кампанията по набиране на средства. Тя ще предостави 550 ваучера за храна на стойност 11 100 лева за нуждаещи се. Ваучерите могат да се използват до края на годината. Парите за тях са събрани по време на Националната кампания "Великден за всеки", но са останали непотърсени.

В някои общини пък отмениха част от официалните си събития. В Павликени отложиха запалването на коледните светлини на елхата за 14 декември. В Търговище християни и мюсюлмани се помолиха за спасението на пострадалите в Хитрино. В Благоевград пък отмениха предвидения за вчера концерт на "Сентиментал Суингърс" и Биг бенд "Благоевград", който е част от коледната програма.

Снимка БГНЕС

Започна източването на цистерните от влака, дерайлирал в Хитрино

Синдикат „Огнеборец" защити пожарникарите отзовали се в Хитрино

В специална позиция националният синдикат на пожарникарите и спасителите "Огнеборец" изрази съболезнованията си към близките на загиналите и пострадалите в Хитрино, но и защити честта на униформените, които се отзоваха при аварията. Те се възмутиха от невярната информация за действията спасителите при акцията. Според тях причините за несправедливите обвинения може да се дължат на афекта при подобни трагедии.

Инцидентът е започнал в 5,37, а първият сигнал е подаден в 5,42. По думите им минута по-късно към Хитрино вече са пътували първите автомобили от Шумен. Те уточняват, че разстоянието не може да се измине за помалко от 20 мин. предвид тежките автомобили в зимна обстановка. За екипите от подалечни места времето за пристигане е по-дълго. Реално екипи на мястото на произшествието са пристигали в рамките на 30-40 и дори повече минути след получаването на сигнала, признават синдикалистите.

От "Огнеборец" уточняват, че първите два екипа е трябвало да преценят ситуацията и да решат как да предотвратят експлозии на другите цистерни. "Какво би се случило, ако те започнат веднага спасителни действия и в последващ момент започнат да избухват останалите цистерни? Тогава в какво щяхме да ги обвиняваме", питат от синдиката. Определят като твърде обидно за коментар обвинението, че "половината пожарникари" са били пияни и са се отнасяли грубо към гражданите.

От "Огнеборец" призовават всеки да се замисли, как и кой загаси пожара, кой обезопаси и все още продължава да обезопасява цистерните и кой си рискува живота, за да не се допусне още по-голяма трагедия, кой извади изпод руините дванадесет пострадали човека и организира транспортирането им до лечебните заведения. Синдикалистите благодарят на всички колеги, участвали в спасителните работи, както и на гражданите, които се включиха да помагат.

Даряват 1000 куб. м дървесина

1000 куб. метра едра строителна дървесина ще бъдат дарени на нуждаещите се от село Хитрино от югозападно и от южноцентрално държавно предприятие. Дървеният материал ще бъде използван за възстановяване на жилищата на пострадалите при взривовете. По пазарна оценка стойността на дарението надхвърля 130 000 лева, съобщиха от МЗХ. Североизточното държавно горско предприятие ще осигури безвъзмездно дърва за огрев на всички засегнати от трагедията. Необходимите количества ще бъдат обезпечени при координация с кмета на шуменското село Нуридин Исмаил.

Организирано хората влизаха в домовете си

Организирано вчера хората от Хитрино влезнаха в домовете си. Жителите на селото имаха възможност да вземат дрехи, документи, лекарства и други вещи от домовете си. Заради допускането до къщите на хората в селото имаше четири пропускателни входа, по които се извозваха, охранявани от полицията.

Малко преди това вътрешният министър в оставка Румяна Бъчварова обяви, ограничителните мерки за достъп в Хитрино остават, дори ставали по-строги. "Нещо много важно - даваме възможност да се продължи разследването. Прокурорите са тук и съобразяваме цялостната организация с възможността те да направят огледи. Областният кризисен щаб от вчера работи. Там са всички служби, които работят, за да осигурят и средствата за граждани, и допълнителните услуги, които можем да им предложим", коментира Бъчварова.

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 13 ДЕКЕМВРИ 2016

Кабинетът в оставка се разбърза с военни проекти за 3,5 млрд. лв.

Задвижиха най-скъпата модернизация на армията, ще плаща следващото правителство

Три от най-скъпите проекти за модернизация на армията задвижва кабинетът в оставка. През последните дни правителството на ГЕРБ засили плановете за купуване на нов тип изтребители и бронирани машини за Сухопътните войски. Сделките може да достигнат над 2,7 млрд. лева. Военноморските ни сили пък може да се сдобият с два нови патрулни кораба за повече от 800 млн. лева. Така плановете за нови придобивки надхвърлят 3,5 млрд. лева.

В петък военното министерство поиска оферти за нови изтребители от Италия, Португалия, САЩ и Швеция, а вчера военният зам.-министър Атанас Запрянов съобщи, че към средата на следващата година ще е ясно с кой ще бъде подписана сделката. Кабинетът форсира и покупката на бронирани машини, въпреки че в бюджета така и не бе предвидено финансиране. Според Запрянов вече са набелязани 5-6 компании, от които ще се търсят оферти за машините, но все още не е ясно по какъв точно модел ще се реализира проектът.

ДУМА припомня, че Сухопътните войски очакваха нови 238 бойни машини за около 1,2 млрд. лв., но финансовото министерство не одобри разчетите и не отпусна финансиране. В резултат военното министерство реши да се опита да купи по-малко машини за по-дългосрочен период. Бронираните машини бяха считани за най-приоритетния проект, но бяха изместени от плановете за покупка на два нови патрулни кораба.

Запрянов обясни вчера, че до 6 месеца ще има резултати от офертите за новите изтребители, а решението по проекта също би трябвало да е готово към средата на 2017 г. Преди това сделката трябва да мине през Народното събрание - по закон военните харчове над 100 млн. лева трябва да бъдат одобрени в пленарната зала. МО смята, че само четирите страни, до които са изпратени искания, могат да ни предложат машини на достъпна цена. Италия предлага изтребителите "Юрофайтър", Швеция - "Грипен", а САЩ и Португалия - Ф-16. Военното министерство планира да купи нови изтребители, които да са съвместими с НАТО, за около 1,5 млрд. лева. Идеята е парите да се плащат разсрочено няколко години след подписването на евентуалната сделка.

Запрянов обяви, че на последното заседание на Съвета по отбрана командирът на Сухопътните войски е внесъл искане за информация по модернизационния проект за нови бойни машини за пехотата. Подготвен е списък с 5-6 водещи западни компании, той обаче ще бъде разширен с още няколко. Когато имаме ново правителство и нов парламент, Сухопътните войски ще бъдат готови с предложения какво искат, колко ще струва, прехвърли топката на наследниците си зам.-министърът. Той добави, че паралелно се подготвя и проектът за купуването на новите патрулни кораби. И за него финансирането щяло да е през следващите години.

Коментар на стр. 11

МИНИСТРИ РАЗДАЛИ НАД 2 МЛН. ЛВ. НА МЕДИИ

Министрите в оставка Десислава Танева, Ивелина Василева и Божидар Лукарски раздали ударно над 2 млн. лв. от европейски фондове за медии. Това става ясно от редовната справка, която администрацията на вицепремиера по еврофондовете в оставка Томислав Дончев е оповестила на сайта www.eufunds.bg.

Парите са дадени за закупуване на рекламно време в телевизии и радиа, както и за изработка на рекламни артикули по една от програмите на Европейския съюз.

Програмата за развитие на селските райони, която е към земеделския министър в оставка Десислава Танева, е сключила седем договора за разходване на европейски средства на 25 ноември 2016 г. Общата стойност на договорите надвишава 300 000 лв., а една от избраните медии излъчва фолклорна музика.

Програмата за околна среда, която е към министъра на екологията в оставка Ивелина Василева, е сключила 9 договора за разходване на европейски средства в периода 21-30 ноември 2016 г. Общата стойност на договорите достига почти 300 000 лв.

Програмата за иновации и конкурентоспособност, която е към икономическия министър в оставка Божидар Лукарски, е сключила договор за дизайн, изработка и доставка на рекламни материали на 21 ноември 2016 г. Стойността на договора възлиза на 176 982 лв. От справката става ясно, че през октомври и ноември ведомството на Лукарски е сключило общо 22 договора с телевизии и радиа, част от които регионални. 21 от договорите са сключени на 25 и 27 октомври, т.е. в навечерието на президентските избори, а един - на 27 ноември. Общата стойност на договорите надвишава 1,5 млн. лева.

КИРИЛ ДОБРЕВ ВАДИ ФАКТИ ЗА СКАНДАЛЕН КОНКУРС

„Обявен е конкурс за директор на Северноцентрално държавно предприятие гр. Габрово. Всичко щеше да бъде наред, ако не се оказа, че конкурсът е проведен за 7 дни, и то само по документи." Това обяви пред журналисти в Габрово народният представител от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ Кирил Добрев. Той цитира няколко подобни обявления за провеждани конкурси, които са за подобна или по-ниски позиции, в които кандидатите преминават два етапа на селекция - първият е по документи, последван от етап на писмен тест и събеседване с кандидата. "Подобно нещо в конкурса за Северноцентрално държавно предприятие в Габрово не се е случило", подчерта Добрев. "Не може за позицията "специалист" или "младши експерт" кандидатите да се явяват задължително на писмени тестове и интервюта, а за директор на едно от най-големите горски предприятия в България да се подават само документи, и то за срок от една седмица", заяви социалистът. Народният представител от БСП допълни, че няма информация нито за това дали са се явили други кандидати, нито за резултатите от проведения конкурс. Порано през деня Кирил Добрев се срещна и с жителите на Севлиево, където благодари за работата им през изминалата президентска кампания. "БСП постигна убедителни резултати в синя област Габрово, като те са красноречиви - двойно повече гласове за генерал Румен Радев", подчерта депутатът от левицата.

Снимка БГНЕС

ПОСЛАНИКЪТ НА РУСИЯ СЛЕД СРЕЩА С БОРИСОВ:

Правим сериозни крачки в отношенията ни

Новият посланик на Руската федерация в България Анатолий Макаров се срещна вчера с премиера в оставка Бойко Борисов, съобщи руското посолство на фейсбук страницата си. По-късно за срещата потвърдиха от правителствената пресслужба. "В последните месеци преди оставката на правителството бяха направени „сериозни крачки напред" в руско-българските отношения. Постигната бе договореност за изплащане на дълга за АЕЦ „Белене", посочен бе взаимният интерес от реализацията на газовия хъб „Балкан", намерено бе приемливо и за двете страни решение за ремонта на двигателите на самолетите МиГ-29", се казва в съобщението на посолството.

По време на срещата в МС дипломатът е поднесъл съболезнования на близките на загиналите и пожела бързо възстановяване на пострадалите след трагедията в Хитрино. Борисов е запознал Макаров с действията и мерките, предприети от правителството, за справяне с тежката ситуация. Двамата са обсъдили актуалната политическа ситуация, както и теми от международния дневен ред. Те са се обединили около мнението, че кризата в Близкия изток може да бъде разрешена само чрез мирни преговори. „Войната не е решение. Трябват общи държавнически решения за преодоляване на мигрантската вълна към Европа и разрешаване на заобикалящите ни конфликти", заявил Борисов, цитиран от правителствената пресслужба.

Евакуираха столично училище заради пожар

Учениците от 32 СОУ "Св. Климент Охридски" в София бяха евакуирани вчера заради пожар, съобщиха от Столичната община. Пожарът възникнал в абонатна станция. Заради инцидента електрозахранването бе спряно и вчера не се проведоха учебни занятия. Спрян бе и токът на ул. "Софроний Врачанки" в района. На място в училището са били и екипи на звеното за аварийно-спасителни дейности към Столичната община, допълват от местната администрация. От пресцентъра на МВР съобщиха, че в 9,15 часа е получен сигнал за задимяване на два кабинета и на физкултурния салон в 32 СОУ. Веднага са били предприети мерки и всички деца са евакуирани. Пострадали няма. По първоначална информация се касае за авария на трафопост в непосредствена близост на училището.

ВОЕННИЯТ СЪД В СЛИВЕН ЗАДЪРЖА ДВАМА ПОД ПАГОН ЗА ДЪРЖАНЕ НА НАРКОТИЦИ

Военният съд в Сливен е задържал гл. старшина Стойчо Стойчев и старшина първа степен Веселин Русинов, военнослужещи във Варна, за държане на наркотици. При проверката в дома на първия са били открити марихуана и метамфетамин на кристали, а в колата на втория - 3 г кокаин, съобщиха от прокуратурата вчера.

www.duma.bg

Снимка ФЕЙСБУК

Журналистката от БНР Надежда Цекулова получи тазгодишната голяма награда "Човек на годината" 2016 г. за ангажираността си с възникналите проблеми във Фонда за лечение на деца. Цекулова е и бивш член на Обществения съвет към фонда

32 ХИЛ. ДУШИ СВАЛИХА КАРТИЧКАТА „ИСКАМ ОЩЕ 100 ЛВ. КЪМ ЗАПЛАТАТА МИ"

Само за 5 дни над 32 хил. българи са свалили картичката "Искам още 100 лв. към заплатата ми" от страницата на кампанията във фейсбук и страницата на КНСБ www.knsb-bg.org. Това сочат предварителни данни от едноименната кампания на КНСБ. От 7 до 12 декември фейсбук страницата на инициативата достигна до 125 хил. души. Още 50 хил. души посетиха страницата на КНСБ в интернет.

Инициативата "Искам още 100 лв" е част от дългосрочна програма на КНСБ за повишаване на доходите, която ще тече през цялата 2017 г. Вече е достъпна и електронната страница www.iskamoshte100lv.com, на която синдикатът представя аргументите си защо иска 100 лв., какви са икономическите и обществените условия, които налагат повишението на доходите на работещите през следващите години.

Целта на кампанията е да стимулира работещите у нас да искат увеличение на заплатите си през следващата година. Индустрията в България реализира една от най-високите норми на печалба в Европа, но плаща едни от най-ниските заплати в ЕС. Трудовият пазар се свива и е все по-трудно да се намерят дори неквалифицирани кадри. Бавят се инвестиции, предприятия свиват своята дейност, тъй като не могат да намерят служители. Затова КНСБ смята, че всеки работник и служител има право през следващата година да получи допълнително поне 100 лв. върху заплатата си.

Шефка на хематология с предупреждение за уволнение заради заразена кръв

Смъртта на пациента не е причинена от малария

Началникът на отделението по трансфузионна хематология в УМБАЛ в Русе д-р Биляна Цветанова е наказана дисциплинарно с предупреждение за уволнение заради заразената с малария кръв. Това съобщиха от болницата след проверката на различни институции заради смъртта на 80-годишен пациент, на когото по-рано била прелята заразена с малария кръв. По неофициална информация д-р Цветанова е подала оставка като началник на отделението, но засега тя не е приета от директора на болницата д-р Иван Стоянов.

Тя била дежурна по време на акцията по кръводаряване в Русенския университет на 8 ноември, когато е взета кръв от боледувалия от малария студент от Камерун. Тя обаче не обърнала внимание на написаното от младежа в анкетната му карта. Това показала проверката на РЗИ, потвърди директорката на инспекцията в Русе д-р Маргарита Николова.

На д-р Цветанова е съставен акт, а тя подала оставката си от поста. Остава да стане ясно дари директорът на УМБАЛ-Русе д-р Иван Стоянов ще подпише и ще я освободи от работа. Все още обаче не е издадено наказателно постановление, тъй като ръководителят на екипа има право да направи в законно установения срок своите възражения и да даде обяснения. Едва след това ще се вземе решение за наказателното постановление, като по закон санкциите са между 100 и 1500 лв.

Скандалът в Русе избухна заради смъртта на 80-годишен пациент, на когото бе прелята кръв, заразена с малария. Пациентът почина на 30 ноември в местния Тубдиспансер, но все още не е ясно дали заразената с малария кръв е причина за смъртта му. Междувременно стана ясно, че смъртта на пациента не е причинена от малария. Стана ясно, че 80-годишният мъж е бил с много заболявания - продължителна анемия, саркоидоза, освидетелстван е от ТЕЛК с определена степен нетрудоспособност, имал е и кардиологични проблеми.

Материалите от студента от Камерун, дал заразената кръв, са били изследвани в Националния център по заразни и паразитни болести. Генетични методи са доказали тропическа малария. "Държавата, от която идва донорът, е държава, в която маларията е доста често срещано заболяване и би трябвало да бъде изследван. В декларацията си той пише, че е боледувал от малария преди две години, което не е взето предвид от ръководителя екипа на кръводаряването", коментира зам.-директорът на РЗИ д-р Искра Генева. В момента младежът е приет в Инфекциозното отделение на русенската болница. Преминал е курс на лечение с медикаменти, предоставени от Националния център според изискванията на Световната здравна организация.

Общински съветник от БСП с 30 предложения за строителство и ремонт в София

Деси ВЕЛЕВА

Предложение за строителство и ремонтиране на 30 обекта в София през 2017 г. направи общинският съветник от БСП Борис Цветков. Докладът с поименен списък на обектите е пратен до председателя на Столичния общински съвет Елен Герджиков. Според Цветков е наложително в кв. "Дружба" 2 да бъдат изградени три детски градини, тъй като в комплекса последните 24 години няма построена нито една нова сграда за забавачка, а недостигът на места е за над 600 деца. Общинарят напомня, че в квартала има общински терени, които са отредени точно за такъв вид строежи.

Той предлага и изграждане на разширение на ул. "Димитър Пешев" в участъка между ул. "Обиколна" и бул. "Цариградско шосе" с алея за велосипедисти и пешеходни тротоари, както и велоалеи по ул. "Обиколна". "Стотици граждани търпят неудобствата, шума и вибрациите на минаващото наблизо метро и това налага нуждата от звукоизолационни прегради, намаляващи шума от трасето на метрото и от неговата надземна част към блоковете от гъсто населената част от жк "Дружба" 2, категоричен е Борис Цветков. Сред приоритетите му са още и ремонт на част от бул. "Дондуков", изграждане на осветление на ул. "Позитано", ремонт и на останалите неремонтирани мостове в жк "Сердика", над река Владайска, както и започване на изграждане на канализационна инфраструктура в район "Кремиковци".

Съветникът настоява и за ремонт на остарели съоръжения в парк "Ген. Владимир Заимов", каквито са част от старите изложбени фигури, детските съоръжения, градинските пейки, чешмите и др.

15 болници съдят касата

Жалба срещу НЗОК заради неизплатена надлимитна дейност за 2016 г. внесоха в Административния съд 15 болници. Лечебните заведения са членове на Националното сдружение на частните болници. Основанието за жалбата е решение на Надзорния съвет на НЗОК от 21 ноември 2016 г. С него се отпускат над 50 милиона лв. от преизпълнението на здравноосигурителни вноски за лекарства, медицински изделия и диетични храни. Болниците апелират към съда да отмени решението и да издаде задължителни указания към НЗОК да нареди изплащане на пълната дейност за лечение на здравноосигурени в болница, след като има свободни средства за други пера.

От НСЧБ настояват преизпълнението на приходната част на бюджета да се ползва за лечение на пациентите чрез изплащане на извършената и отчетена, но незаплатена от НЗОК дейност на болниците или т.нар. надлимитна дейност. Юристите на сдружението са категорични, че с решението си Надзорният съвет е нарушил почти всички административно производствени правила при издаване на акта. "Решението не е оповестено публично, не е дадена възможност на заинтересованите да се запознаят с информацията и да дадат становища в хода на производството, а самото решение не съдържа мотиви, правно и фактическо основание за издаване, срокове и ред за обжалване", пише в жалбата.

Очаква се към жалбата да се включат държавни и общински болници и затова съдът изрично е помолен да присъединява всички последващи внесени документи срещу същия ответник.

РОДИТЕЛИ СПИРАТ ДЕЦАТА СИ ОТ УЧИЛИЩЕ ЗАРАДИ АГРЕСИЯ НА СЪУЧЕНИК

25 третокласници няма да ходят на училище, докато не бъде получено споразумение с проблемен техен съученик, който ги заплашвал и тормозел. Родителите на малчуганите се събраха вчера в двора на столичното 19 СОУ и поискаха родителите на агресивното дете да приемат предложените от директора мерки. В противен случай те отказват да пуснат децата си на училище заради страх от физическа саморазправа и бой. Проблемният третокласник дошъл тази година от съседно училище, откъдето бил изгонен заради същото непристройно поведение спрямо децата от класа си. В телевизионно интервю родителите разказаха, че децата им са нападани, не могат да спят спокойно и дори едно от страх получило нощно напикаване. Педагогическият съветник в училището също бил пострадал, като ученикът се провесил на кичури от косата му и ги откъснал. Едно от момчетата пък било заплашено с пергел и с изваждане на очите. Майките и бащите на третокласниците са изпращали неколкократно жалби до агенцията за закрила на детето, до МОН и до РИО, но институциите до момента не са предприели никакви мерки спрямо насилника. От училището нямат право да изключат детето или дори да го отстранят от час, обясни директорката.

Коментар на стр. 11

EUR: 1.95583 GBP: 2.33114 ⇧ USD: 1.84582 ⇩ CHF: 1.81566 ⇩

ДУМА

Лихвите по срочните депозити продължават да намаляват

Някои банки повишили таксите за разглеждане на документи

През ноември банките са продължили да понижават дохода от депозит, отчитат анализаторите на "Моите пари". Общо седем банки са намалили лихвите по срочни депозити, а една от тях е удължила срока на съществуваща промоция. Наблюденията на анализаторите за ноември сочат обичайно висока активност по отношение промяна на условия по депозити. Понижения са между 0,05 и 0,55 на сто. Една от банките е удължила с месец срока на промоцията по депозит и дава 1% надбавка над стандартната лихва при депозити със срок 24 и 36 месеца. Лихвите по срочните депозити започнаха да падат под 1% още през първите месеци на годината.

Лихвените нива на депозитите при спестовните сметки също са намалели, показва още анализът за ноември. Спадът на лихвите е от 0,01 на сто до 0,05%. По-висока от обичайното беше активността на банките при потребителските кредити. Някои от банките понижиха лихвата за услугата, като намалението е до 2%, но повишиха таксите за разглеждане на документите. Други предлагат по-изгодни лихви при ползване на кредит с кредитна или дебитна карта, но при условия за ползване на услуги на точно определена застрахователна компания. Има обаче и банки, които са повишили лихвените проценти при потребителските кредити, а увеличението е между 0,30% и 0,50%. Една от банките у нас е повишила и месечната такса за поддръжка на сметка, свързана с изплащането на кредит, с 0,60 на сто.

През ноември пет от банките са променили и условията си при жилищните и ипотечните кредити. Понижения на лихвите на тези услуги варират от 0,30 до 0,70 процента. Някои банки въведоха също и нова такса за юридическо обслужване, както и корекции в цените на таксите за картови сметки, които скочиха с 0,20%. През ноември една от банките е понижила с 0,20 на сто таксата за оценка на имотите при ипотечно и жилищно кредитиране, както е премахнала таксата за предоговаряне на кредита.

НСИ отчете нулева инфлация за ноември

Нулева инфлация на месечна база, отчита за ноември Националният статистически институт (НСИ). На годишна база статистиката регистрира 0,5% общ спад на цените. През ноември 2016 г. спрямо предходния месец цените на хранителните продукти и безалкохолните напитки са се свили средно с 0,1%, а тези на алкохола са запазили нивата си.

През ноември леко са се понижили цените на ориза - с 0,9%, на хляба "Добруджа" - с 0,6%, сухите сладкарски изделия - с 2,2%, месото от едър рогат добитък - с 0,3%, свинското месо - с 0,4%, каймата - с 0,2%, кашкавала - с 0,2%, маргарина - с 2,8%, ябълките - с 2,2%, цитрусовите плодове - с 13%, доматите - с 3,5%, зелето - с 20,8%, зеления лук и праз - със 7,2%, листните зеленчуци - с 5,8%, гъбите - с 1,3%, лещата - с 0,8%, захарта - с 0,3%, солта - с 0,1%, шоколада и шоколадовите изделия - с 0,4%, кафето и какаото - съответно с 0,5 и 0,2%, минералната вода - с 1,2%, и на бирата - с 0,9 на сто.

Ръст на цените е отчетен при брашното - с 0,7%, белия хляб - с 0,1%, месото от домашни птици - с 0,3%, малотрайните и трайните колбаси - съответно с 1,2 и 0,5%, сиренето - с 1,1%, яйцата - с 0,3%, пресните и киселите млека - съответно с 1 и 0,2%, млечните масла - с 2,6%, олиото - с 1%, краставиците - с 25,4%, зрелия лук и чесън - съответно с 3,2 и 2,1%, морковите - с 2%, зрелия боб - с 1,6%, картофите - с 2,3%, оцета - с 0,4%, чай - с 2%, безалкохолните напитки - с 1,9%, и ракията - с 0,4 на сто.

Вноските в енергийния фонд тежат на ТЕЦ „Марица Изток 2"

ТЕЦ "Марица Изток 2" е внесла малко над 33 млн. лева във Фонд "Сигурност за електроенергийната система" от създаването му до края на септември 2016 г., се вижда от протокол от закрито заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР). Очакванията на дружеството са, че до края на годината вноските във фонда ще надхвърлят 44 млн. лева. От началото на годината до края на юли, откогато са последните официални данни на фонда, в него са набрани над 181 млн. лева. Направените разходи са за малко над 112,4 млн. лева.

Оказва се обаче, че инструментът, създаден за подкрепа на Националната електрическа компания (НЕК) и държавната енергетика като цяло, е в тежест за ТЕЦ-а. Тъй като в момента централата е в тежко финансово състояние заради ниските цени на електроенергията, е поискан и заем от Българския енергиен холдинг (БЕХ) в размер на 45 млн. лева. Срокът на заема е до 2020 г., а лихвата – 5,125%, става ясно още от документацията на енергийния регулатор.

Финансовото състояние на ТЕЦ "Марица Изток 2" постоянно се влошава, сочат още отчетите на КЕВР, цитирани от investor.bg. ТЕЦ-ът разшири загубите си за 2015 г. повече от два пъти

до 72 млн. лева, а година по-рано загубите бяха в размер на 35 млн. лева. Прогнозите за 2016 г. и 2017 г. също не са оптимистични. Очакванията на дружеството са тази година да приключи с негативен резултат в размер на 72,6 млн. лева, а към края на следващата загубите да се свият до 58,9 млн. лева.

Анализите на енергийния регулатор показват, че сега централата не разполага с достатъчен ресурс за обслужване на текущи задължения, а собственият капитал е в размер, който не покрива нетекущите и текущите задължения. Записаното в бизнес плановете на дружеството до 2020 г. показва, че задълженията ще могат да бъдат посрещнати. Затова КЕВР одобрява отпускането на заема от страна на БЕХ.

СИСТЕМНИТЕ НАРУШИТЕЛИ В ГОРИТЕ БИЛИ НАД 500 В ЦЯЛАТА СТРАНА

Системните нарушители в горите са над 500 в цялата страна. Това съобщи вчера инж. Димитър Баталов от Изпълнителната агенция по горите (ИАГ), цитиран от БНР. "Има хора с по 35 акта. Цял списък мога да кажа с такива нарушители, които се чувстват ненаказани, тъй като им се налагат глоби, но те не са на работа, нямат официално доходи, съответно глобите не могат да бъдат събрани и те се чувстват ненаказани. Те са и агресивни, тъй като виждат, че по отношение на нападенията им не се случва нищо, нито плащат глоби, нито влизат в затвора, нито се наказват с пробация. Необяснимо е за мен

защо става така", разказа инж. Балтов.

Засега събираемостта на глобите се движи между 14 и 16 процента, съобщи Баталов. "Тази година очакваме процентите да са 16, малко по-високо, тъй като на места вземанията се осъществяват от частни съдебни изпълнители. "Наказанието "глоба" спрямо извършителите е с изключително ниска ефективност. Ние направихме няколко предложения за промени в Наказателния кодекс (НК), тъй като текстовете в НК са много архаични и не отговарят на съвременната действителност", каза още той.

36,5% ОТ ДОМАКИНСТВАТА У НАС СА БЕЗ ИНТЕРНЕТ

63,5 на сто от домакинствата в България имат достъп до интернет в домовете си през тази година, което е с 4,4% ръст в сравнение с миналата година. Това показват резултатите от изследване на Националния статистически институт. 62,8 на сто от домакинствата са с осигурена бърза и надеждна широколентова връзка, която освен фиксирана кабелна връзка включва и интернет връзка чрез мрежата на мобилните телефонни оператори. Въпреки динамичното развитие на информационните технологии в България 36,5 на сто от домакинствата все още нямат достъп до интернет в домовете си. Близо половината от тях - 49,5 на сто, посочват като основна причина липсата на знания и умения за работа с интернет, 42 на сто смятат, че нямат нужда от него, а според 32,1% оборудването е скъпо. През тази година с най-висок относителен дял на домакинствата с достъп до интернет е Североизточният район - 67,3%. След него се нареждат Югозападният и Южният централен район - по 64,9%. От средната стойност за страната изостават домакинствата от Северозападния район, където с достъп до интернет са 58,6 на сто. Най-предпочитаното устройство за достъп до интернет в домашни условия е мобилният телефон.

През 2016 г. 18,4 на сто от хората използват мрежата за взаимодействие с органите на държавната администрация. При използването на предлаганите онлайн услуги от публичната администрация жените са по-активни от мъжете. През 2016 г. делът на хората, които пазаруват онлайн за лични цели, е 16,6%, като по-активни са жените, а най-често се купуват дрехи и спортни стоки. Данните показват, че половината от потребителите на интернет предоставят някакъв вид лична информация в глобалната мрежа. Най-често това са данни за контакт (напр. домашен адрес, телефонен номер, е-поща) - 40,2%, хората с основно или с по-ниско образование са помалко склонни да дават лична информация - 28,6 на сто.

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 13 ДЕКЕМВРИ 2016

С 12 на сто поскъпнаха имотите в София за година

Цената на новото строителство на зелено била с до 80-100 евро по-висока на квадрат, отколкото новите жилища на вторичния пазар, твърди експерт

Цените на имотите в София са се повишили с 12 на сто спрямо миналата година, което е двойно повече в сравнение с предходната. През 2016 г. търсенето е ориентирано към жилищни имоти най-вече в големите градове. Лидер по продажби е София, но и в Пловдив, Варна, Бургас и Стара Загора тенденциите са положителни с ръст на продажбите между 5% и 10% и ръст на цените на имотите с приблизително същите размери, съобщи вчера изпълнителният директор на "Bulgarian Properties" Полина Стойкова, цитирана от БНР. Според нея 2016 г. е изключително динамична година за българския имотен пазар. Станахме свидетели на ръст на продажбите и на цените, като за София този ръст достига двуцифрени стойности, каза тя. През тази година се очерта тенденция на високо търсене в сегмента на ваканционните имоти. В момента около половината от покупките на ваканционни имоти и по морето, и в ски курортите вече се осъществяват от българи, а преди това този пазар беше доминиран основно от чужденци.

Според Полина Стойкова ниските лихви по банкови депозити, които са близки до нулевите, също стимулират хората да влагат в имоти. Това даде силно отражение върху покупката на жилища ново строителство, включително и на зелено, което е другата силна тенденция през тази година. В момента хората са предпазливи, когато инвестират в строителство на зелено, но са склонни да поемат риска, защото правят проучване на строителя и подписват по-надеждни договори. В близкото минало много строителни компании предоставяха на купувачите на имот на зелено отстъпка от цената, която представляваше своеобразна рискова премия за това, че заплащат имота в начална фаза на строителството. В момента, обаче това правило не важи, заяви Полина Стойкова.

Новото строителство на зелено или в начален етап на строителство е с до 80-100 евро на квадратен метър по-скъпо, отколкото цената на новите жилища, които се продават на вторичния пазар. Това е така, защото предлагането беше силно ограничено през последните години и защото новите проекти са със съвсем различно качество. Строителите влагали много по-качествени материали и купувачите били склонни да заплащат тези по-високи цени.

По думите на Стойкова не се наблюдава ръст на покупките на жилища в слаборазвити райони като Северозападна България. В по-малките градове на страната цените остават непроменени, а в някои градове дори се наблюдава спад. Това е нормално, защото имотният пазар следва демографските тенденции и икономическите процеси, коментира експертът.

Приходите на хотелиерите нараснали с 23 процента

Приходите на хотелиерите от нощувки през октомври достигат 44,4 млн. лв., което е с 23,5% повече на годишна база, показват данните на НСИ. Регистрирано е увеличение на приходите от чужди граждани с 29,2%, докато постъпленията от български граждани нарастват със 17,6%.

Общият брой на нощувките във всички места за настаняване през октомври е 881,8 хил., което е с 21,2% повече в сравнение със същия месец на предходната година. Най-голямо увеличение на нощувките - с 27,3%, е отчетено в местата за настаняване с 4 и 5 звезди.

В хотелите от високия клас са реализирани 71,3% от общия брой нощувки на чужди граждани и 33,9% - на българи. В местата за настаняване с 3 звезди са осъществени 19,5% от нощувките на чужденци и 30,2% - на българи. Увеличават се и пренощувалите – с 21,6%, в сравнение със същия месец на 2015 г., като достигат 440 хил. души. От всички пренощували 65,2% са българи. Пренощувалите чужденци са 152,9 хил., като 70,9% от тях са избрали хотели от категорията 4 и 5 звезди.

През октомври 2016 г. в страната са функционирали 2021 места за настаняване с над 10 легла - хотели, мотели, къмпинги, хижи и други места за краткосрочно настаняване. Броят на стаите в тях е 75,8 хил., а на леглата – 160,1 хил. В сравнение със същия период на предходната година общият брой на местата за настаняване остава на същото ниво, а на леглата в тях нараства с 6,5%. Общата заетост на леглата в хотелите през октомври е 20,6%, като се увеличава с 2,2 процентни пункта в сравнение със същия месец на предходната година. Най-висока е заетостта на леглата в хотелите с 4 и 5 звезди – 22,9%, следвани от местата за настаняване с 3 звезди – 21,7%, и с 1 и 2 звезди – 16,5%.

НАД 10% СПАД В ИЗНОСА НИ ЗА ТРЕТИ СТРАНИ ЗА ЯНУАРИ-ОКТОМВРИ

През периода януари-октомври 2016 г. износът на България за трети страни намалява с 10,6%, в сравнение със същия период на 2015 г., и е на стойност 11,97 млрд. лева. Основни търговски партньори на България са Турция, бившата югославска република Македония, Сърбия, Китай, Руската федерация и САЩ, които формират 49,2% от износа за трети страни. През октомври 2016 г. износът на България за трети страни се увеличава с 4,4% спрямо съответния месец на предходната година и е в размер на 1.26 млрд. лева. При износа на България за трети страни, разпределен според Стандартната външнотърговска класификация, през десетте месеца на 2016 г., в сравнение със същия период на 2015 г. най-голям ръст е отбелязан в сектор "Разнообразни готови продукти, н.д." - 29,9%. Най-голям спад се наблюдава в сектор "Безалкохолни и алкохолни напитки и тютюн" - 24,5%. Вносът на България от трети страни през периода януари-октомври 2016 г. намалява с 9,8%, в сравнение със същия период на 2015 г. и е на стойност 13,91 млрд. лева. Най-голям е стойностният обем на стоките, внесени от Руската федерация, Турция, Китай и Украйна. През октомври 2016 г. вносът на България от трети страни се увеличава с 2,4% спрямо съответния месец на предходната година и е в размер на 1,58 млрд. лева. При вноса от трети страни, разпределен според Стандартната външнотърговска класификация, през десетте месеца на 2016 г. в сравнение със същия период на 2015 г. най-голямо процентно увеличение е отчетено в сектор "Разнообразни готови продукти, н.д." - 15,3%. Най-голям спад се наблюдава в сектор "Минерални горива, масла и подобни продукти" - 26,4%. Външнотърговското салдо на България с трети страни през периода януари-октомври 2016 г. е отрицателно и е в размер на 1,93 млрд. лева. През октомври 2016 г. външнотърговското салдо с трети страни е отрицателно и е в размер на 321 млн. лева. През периода януари-октомври 2016 г. от България са изнесени стоки общо на стойност 37,89 млрд. лв. и спрямо съответния период на 2015 г. износът се увеличава с 0,2 на сто.

ДУМА®

Абонамент 2017

ЦЕНИ:

1 месец – 9,00 лв.

3 месеца – 27,00 лв.

6 месеца – 54,00 лв.

12 месеца – 108,00 лв.

АБОНАМЕНТ САМО ЗА ПЕТЪЧНИЯ 48-СТРАНИЧЕН БРОЙ:

1 месец – 3,00 лв.

3 месеца – 9,00 лв.

6 месеца – 18,00 лв.

12 месеца – 36,00 лв.

Можете да се абонирате в:
"Български пощи" АД до 15.XII.2016 г.,
"Доби прес" ЕООД до 28.XII.2016 г.
и редакцията на в–к ДУМА до 20.XII.2016 г.
на ул. "Позитано" 20А.
За повече информация:
тел.: 02 97 05 203 и 02 97 05 208

www.duma.bg

Социалдемократите спечелиха в Румъния

Снимка БГНЕС

Гласуването ясно показа избора на румънците за следващото правителство, изтъкна лидерът на социалдемократите Ливиу Драгня на пресконференция след обявяването на първите резултати

Победителите ще сформират коалиция с либералите

Социалдемократическата партия (СДП) спечели предсрочните парламентарни избори в Румъния с одобрението на 45,95% от избирателите. Социалдемократите получават 132 мандата в 308-членния парламент, съобщиха от румънската Централна избирателна комисия.

Според резултатите при преброени 98 процента от бюлетините на второ място се нарежда дясноцентристката Национална либерална партия (НЛП) с 18,89%, или 45 депутати. Либералната партия "Съюз за спасение на Румъния" (ССР) е с 8,43%, или 14 мандата.

Места в парламента си осигуриха и Демократическият съюз на унгарците в Румъния (УСУР) с 6,32%, или 16 депутатски места, и Алиансът на либералите и демократите (АЛДЕ) с 5,63%, или трима депутати.

Не е изключено мандат да получи и Партията на народното движение (ПНД) на бившия румънски президент Траян Бъсеску, който се движи на границата от пет процента за влизане в парламента.

След обявяването на първите резултати лидерът на СДП Ливиу Драгня заяви, че неговата партия ще започне незабавни преговори за формиране на парламентарно мнозинство със своя дългогодишен съюзник от АЛДЕ. "В следващите дни СДП и АЛДЕ ще започнат преговори за формиране на ново мнозинство в парламента. Днешното гласуване ясно показа избора на румънците за следващото правителство", каза Драгня.

Все още не е ясно дали социалдемократите ще издигнат Драгня за премиер, тъй като според закон в страната от 2001 г. осъдени за престъпления не могат да заемат министерски постове. Драгня има условна присъда за изборна измама.

Партията може да издигне за премиер и Василе Данку, чието име не е свързано с нито един от големите корупционни скандали, касаещи основните политици в страната.

До предсрочни избори се стигна, след като предишното социалдемократическо правителство на премиера Виктор Понта подаде оставка. Повод стана голям пожар в нощно заведение, при който загинаха над 60 човека. След инцидента на 30 октомври 2015 г. десетки хиляди румънци излязоха по улиците в знак на протест срещу властите, позволили трагедията да се случи. Сред другите причини за недоволството на румънците стана и корупционният скандал, в който беше замесен премиерът Понта. Още по време на неговото управление той беше обвинен в укриване на данъци и пране на пари.

Резултатите от парламентарните избори в Румъния отразяват недоволството на румънците от процесите на глобализация или европейска интеграция. Такова мнение изрази бившият премиер на страната от СДП Адриан Нъстасе в своя блог. "Гласуването отразява недоволството във връзка с процеса на глобализация или европейска интеграция", написа той. "Не задължително евроскептицизъм, а скептицизъм, свързан с раболепното отношение на румънските власти към Брюксел. Недоволство от лекциите на Барозу, който си тръгна от ЕК в името на "принципите и ценностите", за да работи в банката "Голдман Сакс", отбеляза Нъстасе.

Според бившия премиер румънците са се обявили "срещу високомерието (на помощник държавния секретар на САЩ по въпросите на Европа и Евразия) Виктория Нюланд и против публичните изхвърляния на неофициалния губернатор, посланика (на САЩ в Румъния Ханс) Клем". "Както в Италия или във Великобритания, румънците гласуваха за суверенния, а не за националистическия подход", отбеляза Нъстасе. "Не етнически подход, а подход на румънски граждани, които искат да укрепят суверенитета на своята държава, като не се съгласяват със статута на колония", изтъкна Нъстасе.

Евросъюзът подписа споразумение с Мали за връщане на мигранти

Европейският съюз подписа в неделя в Бамако споразумение с Мали за връщане на нелегални имигранти в Европа, предаде АФП. То е първото по рода си, насочено срещу "първопричините за незаконната миграция" и "насърчаване на завръщането на малийски имигранти от Европа". "За първи път ЕС установява точен ангажимент с африканска страна за връщане на отхвърлените кандидати за убежище", се казва в изявление на холандския министър на външните работи, подписал споразумението.

По-рано на среща на ЕС в Малта бе решено финансово подпомагане на Африка за спиране на потока от мигранти. Фондът за тази цел е в размер на 1,8 млрд. евро.

Споразумението между ЕС и Мали включва инициативи за подпомагане на младите хора за работа, създаване на възможност на малийските служби за сигурност и в сътрудничество със съседните страни да се борят срещу трафиканти на хора, престъпните мрежи и да се подобри граничният контрол. За тази цел бяха приети девет проекта на обща стойност 145,1 млн. евро.

Според данни на Евростат в ЕС са дошли 12 945 души през 2014 г. и 8405 през следващата година.

Освен с Мали ЕС се стреми да договори споразумения за засилване на икономическото сътрудничество срещу връщане на мигранти с Етиопия, Нигер, Нигерия и Сенегал, посочва АФП.

КРАТКИ

Започна делото срещу Кристин Лагард

Ръководителката на Международния валутен фонд Кристин Лагард се яви в специализирания съд в Париж, където започна процесът срещу нея за проява на небрежност при извършване на държавно плащане в полза на магнат, докато е била финансов министър в кабинета на Франсоа Фийон. На Лагард са повдигнати обвинения за изплащането на компенсация на френския милионер Бернар Тапи в размер на 403 млн. евро, одобрено лично от нея, въпреки острите критики на парламентарната опозиция и обществеността.

Израел призова Египет към съвместна борба с тероризма

Премиерът на Израел Бенямин Нетаняху призова Египет към "съвместна борба с тероризма" часове след бомбената атака, която уби 23-ма души в коптска християнска църква в Кайро. "Израел осъжда тази атака. Ние трябва да обединим силите си и да се борим заедно срещу тероризма", заяви Нетаняху в комюнике. Тел Авив по принцип си сътрудничи с египетските власти в борбата срещу терористите в района край египетско-израелската граница и дава зелена светлина за използването на тежки оръжия и авиация от египетската армия в размирния Синайски полуостров.

„Латвия на латвийците!", зоват националисти

Латвийската националистическа партия "Всичко за Латвия! - Отечество и свобода/ДННЛ" прие резолюция с призив за извеждането от страната на нелоялните рускоезични граждани, съобщава в. "Независимая газета". В документа се говори за предприети от тях "опити за русификация на Латвия". Членовете искат страната да бъде дом само за латвийци, а не да се превръща в държава на две отделни общности. Те призовават също за ограничаване употребата на руския език в латвийските средства за масова информация.

Арести на прокюрдски политици в Турция

Около 240 души вече са задържаните членове на прокюрдската Демократична партия на народите (ДПН) по обвинения във връзки и подкрепа за Кюрдската работническа партия, съобщиха от турското вътрешно министерство. "В резултат на проведените в 11 провинции операции срещу терористичните организации ПКК и Съюз на кюрдските общности са задържани 235 човека. Беше установено, че те са действали в интерес на терористични организации и са водили пропаганда чрез социалните медии", се казва в съобщението. Акцията по задържането идва ден след като при две експлозии край стадиона на футболния клуб "Бешикташ" загинаха 44 души.

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 13 ДЕКЕМВРИ 2016

ВМРО-ДПМНЕ и СДСМ са почти изравнени

2 депутатски места е разликата в полза на партията на Груевски

Привърженици на социалдемократическата партия ликуваха по улиците на Скопие

ВМРО-ДПМНЕ на Никола Груевски спечели предсрочните парламентарни избори в Република Македония. ВМРО-ДПМНЕ ще има 51 депутатски места в 120-местния парламент. Това сочат резултатите, оповестени от Държавната избирателната комисия (ДИК). При обработени 99,34 процента от гласовете ВМРО-ДПМНЕ на Никола Груевски и Коалицията за по-добра Македония са получили 444 014 гласа, опозиционният Социалдемократически съюз на Македония (СДСМ) на Зоран Заев и Коалицията - 428 683. Тези резултати ще доведат до много крехко мнозинство за ВМРО-ДПМНЕ.

В новия парламент влизат 4 албански партии - ДСИ, БЕСА, Коалиция "Албански алианс" и ДПА. ДСИ има 85 774 гласа, Движение БЕСА - 57 749, Алианс за албанците - 35 103, и ДПА - 30 971 гласа. Сравнителна изненада е пробивът на Движението БЕСА, както и по-малката от очакваното разлика между формациите на Груевски и Заев, коментира БГНЕС.

В новия парламент ВМРО-ДПМНЕ ще има 51 депутати, а Социалдемократическият съюз - 49. В Народното събрание влизат 4 албански формации - Демократическият съюз за интеграция на Али Ахмети с 10 места, Движението БЕСА с 5, Коалицията "Албански алианс" с 3 и Демократическата партия на албанците на Мендух Тачи - двама народни представители.

Всички политически формации, участвали в изборите, определиха вота като "свободен, демократичен и честен".

Новият македонски парламент ще се състои от 120, а не от 123 депутати, тъй като диаспората не е проявила необходимата избирателна активност, уточни БГНЕС.

"Това е десета поредна победа за нашата партия", каза лидерът на ВМРО-ДПМНЕ Никола Груевски в първото си изявление след приключването на парламентарните избори. Той на първо място благодари на всички, че в "Македония са се провели поредните честни, демократични и свободни избори". "На тези избори е очевидно, че СДСМ получи значителна подкрепа от албанския електорат. През следващите дни ще направим анализ и необходимите заключения от този факт", каза Груевски.

СДСМ пък организира митинг пред сградата на правителството в Скопие и "отпразнува победата си". Лидерът Зоран Заев се обърна към своите привърженици и заяви, че настоящият "режим е паднал с писалка, с гласуване". "Уважаеми граждани, радвайте се, славете живота, падна режим, падна режим. То е наистина исторически момент. Показахме го с много търпение, с много всеотдайност. Показахме го на целия свят. Но най-важното е, че сложихме печат в тази наша мултиетническа Македония, че Македония ще напредва, че ще бъде свободна, единна страна ", заяви той.

Лидерът на ДСИ Али Ахмети изрази съжаление от "разпарчетосването на албанския електорат и неговата партизация в малки формации, защото те ще бъдат губещи". "С искрен гняв казвам, че на тези избори албанците загубиха мандати в парламента. ДСИ спечели тези избори, но аз винаги съм се интересувал от това албанците да спечелят и в този смисъл не ме радва победата на ДСИ", каза Ахмети в щаба на партията в град Тетово.

"Като председател на ДПА поемам лична отговорност за лошия резултат на партията... Днес обаче има една друга победа. ДСИ загуби катастрофално сред албанския електорат. Движението БЕСА са истинският победител. Още сега искам да им кажа, че те ще имат нашата подкрепа", каза лидерът на ДПА Мендух Тачи.

Македонските елити и международната общност се придържат към общото мнение, че новото правителство трябва да се заеме с изваждане на страната от политическата криза, с икономиката и с урегулиране на проблемите около името на държавата, осморвано от Гърция, заради което властите в Атина блокират евроинтеграцията на страната.

Министрите на външните работи на страните в ЕС проведоха вчера работен обяд заедно с еврокомисаря по разширяването Йоханес Хан и външния министър на Македония Никола Попоски, на който представителите на 28-те страни членки казаха, че са доволни от провеждането на вота. По време на срещата Попоски е информирал своите колеги за протичането на изборния ден и скорошното съставяне на стабилно правителство.

ЕС И КУБА ПОДПИСАХА СПОРАЗУМЕНИЕ, ОТЛАГАНО ОТ ДЕСЕТИЛЕТИЯ

Споразумение за нормализиране на отношенията, отлагано от десетилетия, подписаха Европейският съюз и Куба. Миналата седмица европейските министри се съгласиха да оттеглят закон от 1996 г., според който Хавана първо трябва да подобри стандартите на права на човека, преди да поднови връзките си с блока.

Новото споразумение беше подписано от кубинския външен министър Бруно Родригес Париля, върховният комисар по външна политика и сигурност Федерика Могерини и представители на страните членки, съобщиха агенциите.

Подписването идва седмици след смъртта на кубинския лидер Фидел Кастро, който повече от 50 години ръководеше страната. През 2003 г. ЕС наложи санкции срещу Куба и прекрати взаимоотношенията заради държавна чистка срещу журналисти и активисти.

Куба е единствената държава от Латинска Америка, която няма т.нар. споразумение за диалог и сътрудничество с ЕС, което включва въпроси като търговията, човешките права и миграцията.

Лавров високо оцени усилията на Сърбия за развитието на приятелските отношения с РФ

Русия вижда усилията на Сърбия по укрепването на приятелските отношения между двете държави. Това заяви в Белград руският външен министър Сергей Лавров в началото на срещата си със сръбския премиер Александър Вучич, цитиран от ТАСС.

"Ние високо ценим вашият личен принос в развитието на отношенията с Руската федерация, вниманието, което отделяте по всички направления на нашето сътрудничество", подчерта Лавров. По думите му убедителната победа на партията на Вучич на изборите свидетелства за поддръжката на сръбския народ за развитието отношенията с Русия.

Във връзка с икономическите отношения между Москва и Белград дипломатът заяви, че след миналогодишния спад "през тази година се наблюдава неголям, но устойчив ръст". Той посочи още, че взаимодействието между двете страни в хуманитарната сфера и външнополитическите въпроси са пример за сътрудничество, готовност за разбиране на позицията на другата страна, оказване на подкрепа и разбиране.

Сръбският премиер от своя страна приветства дипломата на руски език и отбеляза добрите политически отношения между двете страни. "Надявам се, че в Сърбия ще се чувствате като у дома си", каза Вучич, обръщайки се към Лавров.

Приднестровска република в Молдова си избра президент

Говорителят на местната законодателна власт в непризнатата т.нар наречена "Приднестровска република" - част от Молдова - Вадим Красноселски, води на организираните от местните власти президентски избори. Това сочат данни от екзитпола, проведен от Всеруския център за изследване на общественото мнение (ВЦИОМ) по поръчка на телевизионната компания ТСВ и цитиран от ТАСС.

Вадим Красноселски е получил 69,8% от гласовете, при избирателна активност от около 56 процента от населението на областта с главен град Тираспол.

Припомняме, че в Приднестровието, разположено на тясна ивица между Молдова и Украйна, живеят около половин милион души, в това число хиляди наши сънародници. Републиката не е призната от нито една държава, включително и от Русия, но Москва подпомага отцепниците икономически и поддържа военен контингент от 1500 войници.

УКРАИНСКИЯТ МВР ШЕФ ПОДАЛ ОСТАВКА

Вътрешният министър на Украйна Арсен Аваков е подал заявление за оставка, съобщи агенция "Харков", която цитира бившия депутат в Радата Олег Царьов. Царьов твърди, че това станало още на 8 декември и че се позовава на свой сигурен източник в апарата на правителството. След подаването на заявлението Аваков отлетял от страната и все още не се е завърнал, тъй като "се опасявал от огласяване на престъпната схема за ограбване на жилища, в които участвали загиналите край Киев полицаи". Аваков искал и гаранции за сигурността си. В началото на месеца в село Княжичи край Киев три полицейски подразделения влезли във взаимна престрелка, мислейки колегите си за бандити, в която загинали 6 полицаи. Твърди се, че Аваков игнорирал произшествието и не отменил посещението си в Канада.

www.duma.bg

ДУМА

Deutsche Welle

ВТОРНИК 13 ДЕКЕМВРИ 2016

Анонимните убийци

В ерата на Обама убиването стана още по-анонимно и безнаказано – с дронове от въздуха

В тази война няма фронтова линия, нито възможност за водене на преговори, не се вземат и военнопленници. Има само едно – убиване.

Преди няколко дни американски самолети избиха десетки цивилни в афганистанската провинция Кундуз. Тези хора не загинаха в някаква война, а станаха жертва на една мисия за обучение, носеща името "Решителна подкрепа". На протестна демонстрация в Кундуз близките на жертвите настояха за независимо разследване. Но такова няма да има. В края на мандата на сегашния американски президент, започнал с Нобелова награда за мир, сме длъжни обаче да си отговорим на един прост въпрос: Какво е отношението на САЩ, НАТО и на Запада като цяло към избиването на хора? И какви права имат жертвите на тези убийства?

10 пъти повече операции с дронове

При управлението на Обама избиването на хора с дронове достигна нови измерения. Сегашната американска администрация провежда десетократно повече операции с дронове, отколкото предишната на Джордж Буш. Веднъж седмично - във вторник - Нобеловият лауреат Обама подписва лично смъртните присъди на хора, които не са влизали в съдебната зала. Покрай предвидените за ликвидиране обаче загиват и много случайни хора. Добре информирани източници твърдят, че това се случва в съотношение 28:1, тоест 28 невинни хора загиват, за да бъде ликвидиран един престъпник. И понеже американската военна база "Рамщайн" е междинно звено в тази война, водена с дронове, Германия също е въвлечена в нея.

Който използва подобен инструмент за убиване, не поема никакъв риск за живота си и не излага на опасност живота на своите войници. В този вид война нищо не е както преди: няма обявена война, нито фронтова линия, няма и възможност за водене на преговори, нито дори обявена цел на военните действия, не се вземат и военнопленници. Има само едно - систематично избиване на хора, някои от които просто са се оказали в неподходящото време на неподходящото място.

Впрочем Кундуз отдавна се е превърнал в символ на смъртта - нали през 2009 г. по заповед на германски офицер при бомбардировка от въздуха загинаха над сто цивилни афганистанци. Германски съд после отхвърли иска на близките на жертвите за парични обезщетения с аргумента, че тяхната държава е тази, която би могла да предяви иск към Германия, но не и отделни хора.

Досега все още беше възможно цивилните жертви да завеждат дела за нарушение на Европейската конвенция за човешките права. Британското правителство обаче смята да затвори тази вратичка с една поправка, която гласи, че Конвенцията не важи за британските войници, участващи в задгранични мисии. Около три хиляди молби са заведени само от пострадали във войните в Ирак и Афганистан – а бившият премиер Дейвид Камерън нарича това "лов на вещици".

Терминът "асиметрична война" навремето беше въведен за конфликти, в които бързоподвижни отряди от партизани и въоръжени милиции се изправяха срещу конвенционални армии. Днес имаме нова асиметрия: цивилни срещу направлявани от дистанция дронове.

„Щедростта" на Запада

В Йемен например безразборно се бомбардират училища, пазари, болници и жилищни сгради. Това са военни престъпления, които тежат на съвестта на Саудитска Арабия, подпомагана от САЩ и Великобритания, чиито военни съветници участват пряко във воденето на тази война. В този смисъл в. "Ню Йорк таймс" написа в свой коментар, че САЩ са „съучастници в избиванията" в Йемен.

Само през първата половина на 2016 г. Германия е изнесла за тази война оръжие и военно оборудване за половин милиард евро. Великобритания пречели значително повече от подобни военни престъпления. След това Европа връща минимална частица от извлечените печалби обратно в конфликтния регион - под формата на хуманитарна помощ, а заблудените западняци дори се питат загрижено дали имат сили да проявяват толкова голяма щедрост.

Сирийската армия продължава да изтласква бунтовниците от Алепо

Сирийската армия продължава офанзивата в Алепо, като в понеделник изтласка бунтовниците и от големия югоизточен квартал Шейх Саид. Така силите на президента Башар Асад вече контролират 90 на сто от източните градски райони, държани досега от бунтовниците, съобщи ТАСС.

По бунтовническите квартали цяла нощ бяха нанасяни въздушни удари, съобщиха правозащитниците от Сирийския център за наблюдение на човешките права (СЦНЧП). Най-малко 413 цивилни са убити в Източно Алепо от началото на офанзивата на 15 ноември. Още 139 са загинали от ракетни удари на бунтовниците по западните квартали, сочат данни на СЦНЧП.

Над 13 300, включително 5831 деца, са евакуирани за едно денонощие от зоните в Източно Алепо, все още контролирани от бунтовниците, съобщи руският Център за помирение на враждуващите страни, с чието съдействие е осъществено изтеглянето, информира ТАСС. В същото време 728 бунтовници са се предали и са минали в западната част на града. Всички са настанени в хуманитарни центрове, където получават топла храна и медицинска помощ.

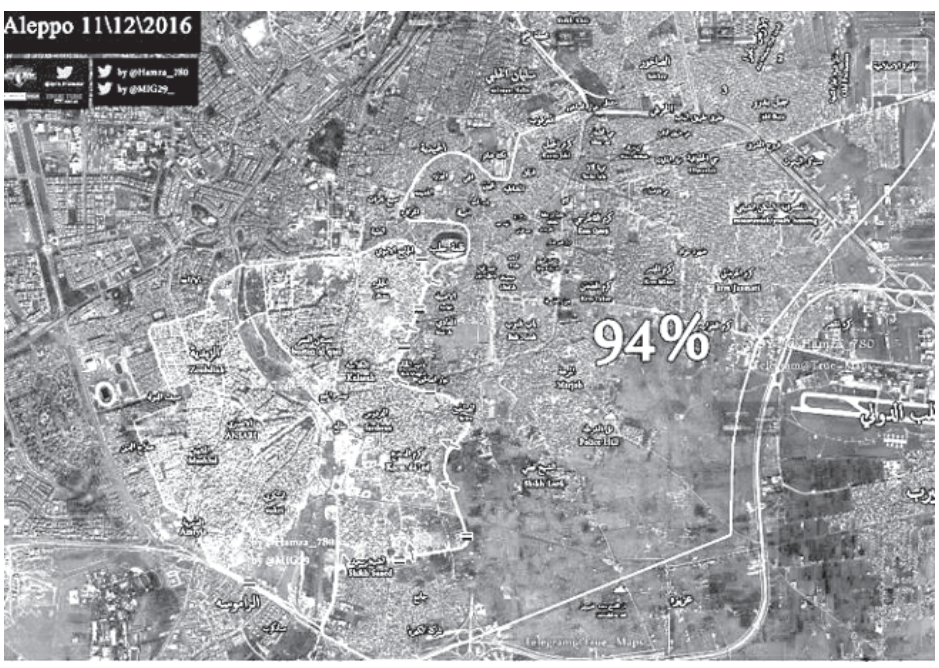
Междувременно руски военни от Международния противоминен център продължават да разминират източни квартали, откъдето са изтласкани бунтовниците.

"През изтеклото денонощие те разминираха общо 7,1 ха площи, училище, джамия, детска градина, полицейско управление и близо 3,5 км автомагистрали", съобщи центърът, като същевременно обяви, че още десетки хиляди хора продължават да са обсадени в Алепо почти без вода, храна, подслон, а вече и без болници.

Ужасите, които преживява градът, са всеизвестни. Наричат го "гигантско гробище", "място на края на света" и "позора на нашето време", отбелязва британският в. "Гардиън".

Падането на Източно Алепо изглежда неизбежно, след като правителствените сили завзеха за дни почти всички контролирани от бунтовниците райони. Това ще е началото на края за сирийските бунтовници, които през 2012 г. нахлуха в града, тържествуващи пред перспективата за сваляне на президента Башар Асад, но в последните месеци наблюдават как поражението неумолимо наближава.

Руските въздушни удари, решението на Запада да не предприема военна намеса и дипломатическата му слабост, решението на Турция и други да се отметнат от опитите за сваляне на Асад, избирането на Доналд Тръмп, а не на Хилари Клинтън - всичко сочеше в една посока. В тази връзка специалният пратеник на ООН за Сирия Стафан де Мистура заяви, че падането на града няма да сложи край на сирийския конфликт.

Победа на Асад в Алепо ще означава контрол върху петте най-големи града в Сирия, но всъщност само върху една трета от нейната територия. "Ислямска държава" продължава да държи голяма част от Източна Сирия и се върна в град Палмира през уикенда, кюрдите контролират обширна част от североизтока, сред бунтовниците в провинция Идлиб, на турската граница, доминират твърдолинейни ислямисти, а бунтовници държат разпръснати райони на юг. Малко вероятно е режимът да възстанови контрола си върху територията, която изгуби, и може да очаква партизанска война в районите, които контролира, предупреждава "Гардиън".

Миналата седмица висши лидери на сирийската гражданска опозиция бяха на дискретно посещение във Вашингтон, за да се срещнат с конгресмени и експерти, свързани с екипа на Доналд Тръмп по прехода. Мисията им беше колкото проста, толкова и спешна - да убедят Тръмп, че има нужда от сирийските бунтовници колкото и те от него, отбелязва в. "Вашингтон пост".

Преди избирането си Тръмп често критикуваше подкрепяната от САЩ съпротива на режима на Асад, като допускаше, че САЩ не разбират истинската ѝ същност, и се питаше дали успехът на сирийската революция е за предпочитане пред запазването на режима на Асад. Тръмп обаче заяви, че ще се присъедини към Москва в борбата "с терористите", без да дефинира кои са те. Той дори заяви, че Алепо е паднал, въпреки че бунтовници и цивилни в града продължават да се борят за оцеляването си. Целта на опозиционните лидери е да убедят следващия американски президент, че сирийската гражданска война и заплахите, които тя поражда за жизненоважните американски интереси, не могат да бъдат прекратени без тяхното сътрудничество. В интервю за автора на статията те казали, че искат да помогнат на правителството на Тръмп да работи с Русия срещу терористите.

Посланието ни към него е, че опозицията, която описва, която не познава, е сирийската нация, сирийската цивилизация. Би трябвало да направи усилие да ни опознае по-добре, казал пред вестника премиерът на опозиционното временно сирийско правителство Джавад Абу Хатаб.

www.duma.bg

Локуми

ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ

Военният министър в оставка Николай Ненчев, дни преди да си тръгне от сградата на МО, се разбърза и задвижи чрез Министерския съвет трите проекта за модернизация на армията за 3,5 млрд. лв. Те предвиждат да се купят два патрулни кораба за ВМС, близо 240 бронирани машини за армията и "няколко" изтребителя за ВВС. Нито една от тези покупки няма да реши проблемите на съответния вид войски. Нито изтребителите, говори се за 8-9 машини, са достатъчни, за да прикриват сухопътните части и да защитят небето при война, нито 240-те бронетранспортьора сами по себе си ще направят сухопътните сили по-силни. За флота да не говорим. Вместо да съсредоточат усилията си в една област и да имаме поне един вид войски, който да е модернизиран, в сегашната ситуация приоритетни са все пак наземните войски, българските политици и политикани размазаха парите и поръчките, така че да имат повече доходи от комисиони и да задоволят исканията на военните. Но не става хем вълка, хем агнето...

Най-потресаващо е положението с изтребителите. Този конкурс се точи от 2004 г. Става дума за една ескадрила от 16-18 машини, което е абсолютно смешно на фона на стотиците изтребители в съседните Гърция и Турция, но до там се докарахме. От 2004 г. насам все се пишат концепции, пращат се и се получават оферти, все премятаме условията на едни конкурси и т.н. По времето на министър Николай Свинаров се говореше за втора ръка изтребители. При Аню Ангелов от ГЕРБ станаха трета ръка. Сега, ако става дума за същите американски Ф-16, дето ги дъвчем вече 10 години, те сигурно вече са обрасли с папрат и мъх. Историята с изтребителите може да служи като лакмусова хартия за сегашното ниво на държавността в България. Вместо реално решаване на проблемите имаме разтягане на локуми и колкото по-дълго, толкова по-добре за локумджиите.

Агресивното гардже

ВЕЛИАНА ХРИСТОВА

Агресивен третокласник в столицата наплашил връстниците си с бой и заплахи да им боде очите с пергел, изтръгнал дори коси на педагогическия съветник. Детето се държало по същия начин и в предишното училище, откъдето е преместено. Накрая родителите на всичките деца от класа въстават и ги спират от училище.

Това е крайна изява, но случаят изобщо не е единичен. Деца се бият през ден и до кръв в училищата, детската агресия става повсеместно явление. За дисциплина изобщо не говорим и тоталната й липса е една от най-важните причини за слабите резултати на учениците ни, които отчита международното изследване PISA. Медици отчитат, че т. нар. хиперактивни деца се множат, но състоянието им не е болест, нито пък ги причисляват към т.нар. деца със специални потребности. А според новия училищен закон всичките деца от тази група са пратени в общото училище.

Пак по закон, агресивно дете в началните класове не може да бъде наказано с преместване в друго училище, учителят няма право дори да го изгони от час. Директорът пък няма право да го премести от дневната в самостоятелна форма на обучение, понеже това е разрешено само за ученици над 16 г. Проблемното дете има право на помощ от педагогическия съветник, но в случая агресията се стоварва и върху него. Стигаме до нещо, отдавна ясно - новият училищен закон, наложен силово от депутати на ГЕРБ, и тук не е адекватен.

И второ. В случая училищният директор е направил онова, което му е разрешено - да уведоми всички институции: МОН, регионалния образователен инспекторат, Агенцията за закрила на детето. Неколкократно го е направил. Реакция - нула. В това май е проблемът. А родителите на хулигана си пазят "нашето гардже", не им дреме за останалите деца. Накрая или се случва някое нещастие, след което всички институции хукват да вземат мерки показно, или идва поредната PISA и всички си скубем косите от безсилие.

Опънят си тлее

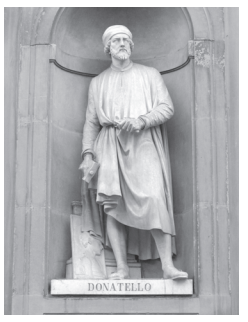
КРИСТИЕЛА СИМЕОНОВА

И македонските социолози се изложиха - предричаха голямо предимство на ВМРО-ДПМНЕ на проведените в неделя предсрочни избори. А тя каква стана - партиите на Груевски и на Заев почти фотофиниширахa и разликата в спечелените депутатски места е едва две (51 на 49). Ще донесат ли изборите дългоочакваната политическа стабилност в западната ни съседка - това е основният въпрос. Стабилността навярно ще се отложи, защото дори и да получи подкрепа от основните албански партии ДСИ и ДПА, Груевски ще сформира твърде крехко мнозинство. Нищо чудно (макар да липсват засега такива сигнали) и социалдемократите на Заев да бойкотират отново парламента, както направиха през 2014-а, отказвайки да признаят резултатите от вота, което бе в основата на продължилата близо две години политическа криза.

Едно обаче е кристално ясно от вота на македонските ни братя - Груевски губи стремглаво подкрепа. Докато на изборите преди две години ВМРО-ДПМНЕ спечели 61 места, то в неделя гражданите го дариха с десет по-малко. Явно скандалът с подслушванията на близо 20 хил. души, в който експремиерът Груевски и негови приближени са разследвани от специален прокурор, е изиграл своята роля за спад в доверието към ВМРО-ДПМНЕ. Защо обаче македонците не го наказаха с повече, давайки категорично властта в ръцете на опозицията в лицето на Зоран Заев? Макар и с малко, навярно победиха страхът, маниерът по бойкоборисовски "Без мен апокалипсис" и изградената през близо десетте години на управление на Груевски система на клиентелизъм, базирана върху корупция и масови подслушвания. От друга страна, социалдемократите си вкараха автогол с идеята на Заев за въвеждане на двуезичие на територията на цялата страна и нов рамков договор за повече права на албанците. А знаем, етническият огън в Македония тлее...

Датата 13

1466 - УМИРА ДОНАТЕЛО, ИТАЛИАНСКИ СКУЛПТОР (Р. ОК. 1386 Г.). Рожденото му име е Донато ди Николо ди Бето Барди. Един от най-прочутите италиански скулптори от епохата на ранния Ренесанс, основоположник на индивидуалното скулптурно изображение. Една от най-прочутите му творби е бронзовата статуя на Давид.

1642 - ХОЛАНДСКИЯТ МОРЕПЛАВАТЕЛ АБЕЛ ТАСМАН ОТКРИВА НОВА ЗЕЛАНДИЯ. След като скицира частично брегова линия, той напуска района, без да има възможността да стъпи на брега. Над сто години изминават преди пристигането на следващите европейци - през 1769 г. Джеймс Кук, британски изследовател, и Жан Франсоа, командир на френски търговски кораб, пристигат едновременно в Нова Зеландия. От края на 1790 г. нататък китоловци, търговци и мисионери се заселват по крайбрежието.

1797 - РАЖДА СЕ ХАЙНРИХ ХАЙНЕ, НЕМСКИ ПОЕТ (УМИРА 1856 Г.). Огромна популярност му носи неговата "Книга на песните". Публикува остри сатирични политически стихотворения и статии срещу деспотизма в родината си, поради което пруският парламент забранява творчеството му. Нацистите също го забраняват, а книгите му са публично горени. Това сякаш е в подкрепа на пророчеството му: "Там, където горят книги, по-късно ще горят и хора."

1879 - ОСНОВАНО Е ПЪРВОТО ЗЕМЕДЕЛСКО УЧИЛИЩЕ В БЪЛГАРИЯ. В специален доклад от 12 декември 1879 г. Григор Начович, временен министър на финансите, обосновава необходимостта от отварянето на земеделски образцови чифлици, в които земеделието да се изучава практически. В отговор на 13 декември 1879 г. излиза указ на княз Александър I Батенберг за организирането на "Образцов чифлик" (Русе) като нисше практическо училище с пръв управител и учител по земеделие Георги Андреев Георгов и иконом-счетоводител Петър Жълтов.

1903 - РАЖДА СЕ КАРЛОС МОНТОЯ, ИСПАНСКИ КИТАРИСТ (УМИРА 1993 Г.). Наследява таланта на баща си Рамон, който е изпълнител на фламенко. Карлос Монтоя е пионер на съвременния стил фламенко, като допринася изключително за популяризирането му в световен мащаб. Вдъхновени от стила му, групи като "Джипси Кингс" превръщат съвременното фламенко в световна мода.

1941 - БЪЛГАРСКОТО ПРАВИТЕЛСТВО ОБЯВЯВА ВОЙНА НА ВЕЛИКОБРИТАНИЯ И САЩ по време на Втората световна война (1939-1945). Това довежда до англо-американски бомбардировки (есента на 1943 - пролетта на 1944 г.) главно над София, които причиняват значителни загуби за страната - разрушения и човешки жертви.

2002 - НОВО РАЗШИРЯВАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ. ЕС обявява, че Кипър, Чехия, Естония, Унгария, Латвия, Литва, Малта, Полша, Словакия и Словения ще станат пълноправни членки на съюза на 1 май 2004 г.

ДУМА

Страх ме е от окончателното събаряне на всичко това, което представляваше смисъл на нашия живот: приятелство, доброта, солидарност, взаимопомощ и надежда. Страх ме е от това, че аз оставам без приятелите, те остават без мен. Бог ми е свидетел - не съм аз виновен. Повечето приятели, които ми се сърдят, ми се сърдят не за предателството ми, а за моята вярност. Може да съм пълен глупак, но аз оставам верен сега повече, отколкото преди 10 ноември 1989 г. Тогава не бях верен - бях зле. Сега пак съм зле, защото не ми прощават верността.

75 ГОДИНИ ВЯРНОСТ

АНЖЕЛ ВАГЕНЩАЙН Е ЧАСТ ОТ УМА И СЪРЦЕТО НА ПАРТИЯТА - СТАВА НЕИН ЧЛЕН ПРЕЗ 1941 Г. И ДО ДНЕС Е ВЕРЕН НА СОЦИАЛИСТИЧЕСКАТА ИДЕЯ ЗА ПО-ДОБЪР И ПО-ЧОВЕЧЕН СВЯТ

Велиана ХРИСТОВА

Това са думи на Анжел Вагенщайн. Казани са, когато е бил депутат от БСП във Великото народно събрание. Записани са преди 26 години - на 22 ноември 1990 г., в анкета, която тогавашният депутат от ДПС Иван Палчев прави сред колегите си в парламента.

А днес? След повече от четвърт век? Днес той пак седи с приятели в малкия си кабинет, претъпкан с книги и ръкописи, където гордо присъства и мечът на Борис I (с който е сниман най-обичаният от българите филм на Анжел Вагенщайн), а от библиотечните рафтове надзъртат пространства и епохи, хора и народи, паметта за които пречи на времето да ги превърне в пясък... И някогашното момче от пловдивския квартал "Орта мезар", което светът отдавна нарича Големия Вагенщайн, гледа на компютърния монитор своята вярност към "приятелството, солидарността, взаимопомощта и надеждата", оживяла в току-що завършения документален биографичен филм за него, чийто автор - американската режисьорка Андрея Саймън от нюйоркската студия "Аркадия", тъкмо си е заминала след 4-дневен престой в дома му, оставяйки на малката флашка неговите 94 години живот, събрани в час и половина. Очевидно в САЩ и съпротивата срещу фашизма, и неистовият и нежен поет Вапцаров ("разстрелян заради поезията си", както казва пред камерата Джеки), и голямото изкуство от времето на социализма, и днешните граждански позиции на един емблематичен социалист още интересуват публиката...

Джеки не търпи помпозните думи и ще негодува, като прочете, че е емблема. Но кажете ми как да нарека човека, антифашиста и ремсиста, минал през ада на Гешевите инквизиции; писателя и сценариста, автор на 52 филма, с огромен авторитет от Шанхай през Москва, Берлин, Рим, Париж и Мадрид до Ню Йорк; памфлетиста на своя живот, събрал три преломни исторически епохи; гражданина на света; бунтаря срещу всеки диктат и фалш, който точно преди 75 години - през ноември 1941 г., става член на БКП и до днес е верен на социалистическата идея за един по-добър и по-човечен свят?

Ущипци от безформени разговори

Има в сръбската кухня такова ястие - ущипци. Отщипват се с три пръста парчета от каймата и се пускат в цвърчащото олио на ръбести и безформени топки. Ей такива разхвърляни и неподредени парчета от разговори с Анжел Вагенщайн се получиха вместо интервю.

●●●

Джеки винаги казва, че не е бил дисидент. Но винаги е бил Несъгласният. И никога не е живял лесно - както всеки, който има и отстоява позиция. Няколко негови филма са били забранявани и спирани преди 1989 г. В началото на 50-те години дори го изключват от партията, после се оказва, че по погрешка му приписват случка, към която няма никакво отношение, и го възстановяват без прекъсване на партийния стаж. След 1989 г. му връчиха 8 тома с материали от подслушванията на бившата ДС в дома му. В същото време никога не е имал проблеми да излезе извън граница, но и там е бил следен от ДС ("Като че действаха две стихии - едната сталинска, да наблюдават лявата интелигенция, другата - на уважение към нея"). През цялото време филмите му са награждавани с най-високи награди по света и у нас, книгите му са преведени на десетки езици, носител е на най-високите български държавни награди. В току-що издадената си мемоарна книга известният писател и журналист Валентин Караманчев пише, че днес България има двама писатели, които могат да получат Нобелова награда - Анжел Вагенщайн и Антон Дончев. Джеки постоянно общува и сега с известни политици, творци, посланици от цяла Европа и отвъд нея.

Той е от първия випуск български студенти, изпратени в Москва да се учат на кинематография във ВГИК - първият чужденец, завършил тази най-стара филмова академия в света ("Голямото съветско кино оказа силно влияние върху мен.") Дипломата му е с номер 1. Връща се, тогава "Българска кинематография" прави първите си стъпки. И още вторият му филм след "Септемврийци" - "Тревога" по Орлин Василев, е спрян от Вълко Червенков, понеже в него... липсвала решаващата роля на Червената армия. "Тревога" обаче е първият български филм с международна награда - от Карлови Вари. След това през 1959 г. у нас е забранен филмът на Вагенщайн "Звезди" с режисьор Конрад Волф (брат на знаменития немски разузнавач Маркус Волф). "Кони си отиде само на 56 г., беше ми като брат", показва Джеки портрета до бюрото си.

Докато у нас забраняват "Звезди", филмът получава Голямата награда на филмовия фестивал в Кан, макар че на фестивала е представен като немски(!). Това е най-голямата награда на български филм досега, той печели призовете навсякъде, където участва. А е забранен в България, понеже показва депортирането на македонските и егейските евреи, осъществено от българското фашистко правителство и от Българската армия - нещо, за което и днес властта предпочита да мълчи. Но тази тема особено вълнува Джеки и до днес.

През 1968 г. Вагенщайн е на снимките в Чехия на филма си "Езоп". Снимат епизода, когато цар Крез навлиза в Ефес, където управлява тиранин - на кораб с червени платна военачалникът вика: "Идваме да помогнем на демокрацията и ще останем тук, докато народът ни иска." В този момент съобщават, че войски на СССР са навлезли в Чехословакия. ("Влязох в бараката и заплаках. После имаше дълго следствие срещу мен, никой не искаше да повярва, че съм писал сценария година по-рано.") Вагенщайн прави не просто филми, той заявява пред зрителя позиции. Филмът му "Гоя" с великолепния актьор Донатас Банионис, сниман в Ленинград, в България, в ГДР и в Дубровник, е не просто за живота на големия художник, а е за това, готов ли си на компромиси в името на шанса да си придворен и обгрижен от властта. Това е Джеки: навсякъде и винаги буден и непримирим.

□ *Джеки, как ти самият ще обясниш, че всичките ти филми са предназначени не да развличат зрителя, а да го накарат да мисли? При това - не да му налагат твоята позиция, а да го предизвикат да мисли върху нея?*

- Никога не съм приемал превтасали истини с изтекъл срок на годност като вкиснал лаптшен мармалад. Затова се опитвам да събудя онези уж прости, но топлокръвни представи за добро и зло, за обикновена добродетел и обикновена мерзост, за приятелство и предателство, за достойнство и унижение, за преклонение пред Майката и Хляба, които се промъкват като мишлета през профучалите над главите ни тайфуни на историята. Трябва да знаем какво загърбваме и накъде се отправяме. Когато събаряме къща, като днес например, знаем ли какво искаме да построим на нейно място. Важно е да помним и да оценим изминалото, не за да минем обратно по него, а за да не подминем следващия съдбовен кръстопът. Това ми е интересно и за него пиша и правя филми.

□ *Ти, който днес си в Берлин, утре в Ню Йорк, май в пазвата си неизменно носиш едно нещо - Пловдив?*

Полицейска снимка на осъдения на смърт Анжел Вагенщайн, 1944 г.

С режисьора Конрад Волф във Ваймар

- Казвал съм и друг път, че Пловдив е моят град, който великодушно ми позволи да се родя в него. "Орта мезар" беше страховит квартал. По времето, когато съм ходел още под масата, дядо ми са го нарекли Анжел Къркача, на ладино (старинния испански на нашите евреи) - Ел Борачон. Той си беше бунтар, беше отлъчен от синагогата, понеже отмъстително и греховно се изпикал на стената й. Бай Раймонд, баща ми, беше неукротим комунист, вярваше, че световната социалистическа революция ще стане в следващия понеделник. Бях на три години, но помня, че майка ми ме заведе в Маразлийското училище, което при масовите репресии след април 1925 г. беше превърнато в затвор. Успяха да ме вкарат вътре - в едно помещение с 30-ина човека. Един чичко се надигна, взе ме на ръце, разцелува ме и рече: "Аз съм татко ти." Така се запознах с баща ми. А друг един чичко ми позволи да го яхна като конче и бях щастлив, а почти 20 години по-късно узнах, че е разстрелян - това бил адвокатът д-р Александър Пеев, станал после резидент на партизаните. След опит за обир на богат лихвар за нуждите на отряда, Джеки е предаден от друг евреин, оказал се сътрудник на полицията. Арестуван е и е откаран в Дирекцията на полицията при суперполицая Никола Гешев. Вагенщайн не обича да разказва какво е ставало там, само веднъж избухна, когато му зададох тъпия въпрос какво според него е повече инквизиция - мъченията в затвора или мъченията, когато социалистическите цензори са забранявали филмите му. "Разбира се, че полицията!" И ме отпрати да чета "Махалото на Фуко" - един от невероятните откъси в книгата му "Преди края на света. Драскулки от неолита", илюстрация не само на живото му слово, но и на онова, което му помага да запази духа си при всякакви премеждия - иронията, с която гледа на живота.

Със съратничката и съпруга Зора

Махалото на Фуко

"Дойде време да те запозная накратко с физическия феномен, наречен "махалото на Фуко", защото след нощната ни беседа с Гешев логично следваше и този урок по приложна физика. Той се състои в откритието на френския физик Жан Бернар Леон Фуко, че един предмет, провесен на връв и оставен в пълен покой, започва да се върти по посока, обратна на часовниковата стрелка. А ако питаш и що е махало, ще ти опиша по този достъпен за лаиците начин: принуждават те да приклекнеш и под сгъвката на коленете ти поставят железен лост. Под лоста пропъхват ръцете ти така, че да обхванеш собствените си сгънати крака, и след като приковат китките ти с белезници, сътворяват от теб едно човешко чеверме, нанизано на лост. Две мускулести горили вдигат лоста от двата му края и го полагат на облегалката на два обърнати един към друг стола. Подобно чеверме винаги се завърта около оста си надолу с най-тежката си част, така твърди физиката на твърдите тела (А комунистите тогава бяха по правило твърди тела.) И доколкото анатомията на човека е такава, че най-тежката част е главата му, ти увисваш с главата надолу и с голи ходила, обърнати към небесната вис...

После, в нарушение не на физическите, а на елементарните хуманни закони, започват да те бият по голите ходила с триъгълна палка от твърда гума, докато дъгата на ходилото ти се превърне в черно-виолетов оток, от който след втория ден на подобни занимания с всеки удар пръсва кръв и лимфа... Към горния урок по елементарна физика трябва да се добави, че помага да живее. Част от Софийския затвор е разрушен от американска бомба, затворниците са преместени в Сливенския затвор, където чакат изпълнение на присъдите си. Но Съветската армия навлиза в България и на 8 септември Джеки излиза на свобода. В този ден пред затвора първи идват на тумба... сливенските цигани и за изумление на затворниците, все още струпани зад железните решетки, надуват отдавна забранената от българската полиция, винаги в крак с времето, успя да усъвършенства механичното люлеене на махалото, като го електрифицира. Това се прави, като с единия полюс на оголен кабел омотаят, да речем, палеца на стърчащия ти нагоре ляв крак, докато другият полюс е свързан с дясното ухо на висналата ти надолу глава...".

Анжел Вагенщайн е осъден на смърт. Само случайността му

С Валери Петров

В Шанхай

съветското разузнаване, на знаменития център "Боевой", той заедно с баща ми през 1925-а е бил член на нелегалната пловдивска военна организация на комунистите. Като юноша четях издавания нелегално от БКП "Работническо дело". Руският език се преподаваше в гимназиите като задължителен дори тогава, когато България стана сателит на нацистка Германия - тогава не беше омразен като сега. Та, като встъпих в ремса, изучавахме руската поезия като учебна дисциплина, а като извънучебна - руската революция. Още не седяхме зад решетките, но се подготвяхме за това.

●●●

Допреди 26 години, когато децата у нас все още учеха в училище, че в България е имало антифашизъм, се знаеше за една акция на страховита "бойна група", която запалила склада за кожуси в София, предназначени за хитлеристката армия край Москва през мразовитата зима на 1941-1942 г. Но кой да знае тогава, че тази страхотна "диверсия" са я извършили три еврейски момчета на възраст под 19 г., единият от които е Джеки Вагенщайн, и девойката Зора, която по-късно става негова съпруга и която, по думите му, до кончината си неотдавна "не можеше да различи револвер от ютия". По-късно Джеки е въдворен в еврейски лагер за принудителен труд и оттам бяга при властите червена песен "Да живей труда", гарнирана с дайрета и кючеци. За случката Вагенщайн казва: "Тази мила и неочаквана циганска песен на труда ми даде основание десетилетия по-късно да нарека по телевизията циганите "мои скъпи братя и сестри". След това получих куп писма и телефонни обаждания с гневни заплахи да си прибера "братята и сестрите" и да си ги отнеса в Израел". Неотдавна Джеки бе в Сливен, да помогне за възстановяването на автентичния вид на килиите на "смъртниците", които ще станат част от музей.

□ *Джеки, ти срещал ли си на друго място разбирането, че с антифашистки музеи могат да се привличат туристи, както е направено успешно в Полша например?*

- В България имаше толкова много музеи на революционното движение. Питам къде са техните архиви, в тях имаше уникални свидетелства за българското антифашистко движение, което беше подпомагано и високо оценено от победителите във Втората световна война - САЩ, Русия и Великобритания. Благодарение на него България избегна загубата на територии, тежки репарации и наказания като победена хитлеристка държава. В много градове съм питал къде са музейните експонати и архиви, никой не знае. Би трябвало ръководството на БСП, социалистите по места, да организират акция за издирването им, може с част от тях да се направи дори музей на социалистическото движение на "Позитано". Всички ми казват: "Чудесна идея, Джеки." И после никой нищо не прави. Аз ли на моите години да тръгна да ги диря из България?

□ *Но ти виждаш, че времето на Съпротивата се изличава отвсякъде - от учебниците до публичните изяви, дори в БСП някои смятат, че да се говори по тази тема е старомодно.*

- Ще повторя нещо, което съм казвал и преди. Кризата в БСП и въобще на левицата според мен се дължи преди всичко на нейното идеологическо обезличаване, страхлив стремеж към "снишаване" и сливане с околната среда - т.е. отказ от ясно изразена лява индивидуалност, от защита на вековната ценностна система на левицата, бюрократична апатия при системно провежданата от десницата стратегия за нейното демонизиране, за фалшифициране на отделни събития и периоди от историята й. Равнодушието, мързеливият отказ от активен отпор и нежеланието да изразяваме публично и ясно своята гледна точка всеки път, когато подмяната на истината се върши от отделни личности и медии, постепенно деформира - особено при младите поколения - представата за БСП и за случилото се в един нееднозначен и относително кратък исторически период. Целият кървав XX век - арена на войни, насилия, преврати, политически убийства и революции - бе сведен и от високите коридори на властта, и от уличните кресльовци, и от медийните манипулатори единствено до обвинения за извършени действителни или мними грешки и грехове след Девети септември 1944 г. Убийствата на Стамболийски, Алеко, Гео, Вапцаров и стотици други, нощните преврати и безчинства на полиция и жандармерия, изселването на еврейските семейства от София и отнемането на цялото им имущество, безчисленте жертви на хората, обрекли се на народа, преследвани с цели родове и обречени на зандани и бесилки, а днес обозначавани с веселяшкото "червени боклуци". Откъде младите да познават тези старателно изтривани странички от нашата история, щом и ние млъкнахме?! Колко и какви дейци на културата и медиите днес участват във висшите партийни структури? Оценяват ли на "Позитано" ударната сила не само на танковете Т-34, но и на песента "Вставай, страна огромная"? Знаят ли защо пред разстрела Вапцаров и неговите другари не са произнасяли речи, а са пели? Никъде по света - и на Лондонското сити, и на Уолстрийт, не са забранени думичките "капитализъм", "социализъм", "експлоатация", "хора на наемния труд", "кооперирането", "солидарност". Тяхното пълно отсъствие у нас е белег на политическа амнезия и социално равнодушие, излъчвано от левите седалки на парламента. А нашата единствена и неотменима алтернатива на статуквото е искреното и активно съпричастие, солидарността и взаимодействието с хората на наемния труд и техните синдикални организации, за равенство на видовете собственост и върховенство на Закона, грижата за старите, болните, бедните, изоставените, срещу мимикриите на национализма пред зейналата пропаст между отчайващо бедните и безсрамно богатите. Трябва да си върнем Бузлуджа без диктатура на пролетариата, но и без диктатура на олигархията и парите!

□ *Явно в цивилизования свят не се гнусят от това, за което си говорим, щом от Холивуд и от Франция поискаха да правят игрални филми по твоите книги "Сбогом Шанхай" и "Петокнижие Исааково". Докъде стигнаха тези начинания?*

- Филмът в Холивуд ще бъде пищен, зрелищен и ще струва много пари, затова нещата вървят по-бавно. Засега съм отговорил на тяхната молба и съм дал авторските права на две от най-известните филмови компании в Холивуд - "Фокс" и "Сони". По подобен начин стоят нещата и във Франция.

●●●

Финал на филма на Анжел Вагенщайн "Допълнение към закона за защита на държавата" - за терора над комунисти и земеделци през 1925 г. Всичките "леви" са избити, полицията може да си отдъхне, повече никой няма да буни реда със защита на простите селяни. И в този момент на погром над всички надежди изумените погледи се обръщат към хълма - там, неизвестно откъде взело се, се развява на вятъра едно гордо червено знаме. Простреляно, но живо...

www.duma.bg

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Двамцата феномени и прислужниците им трябва да останат завинаги извън властта и управлението

Феноменът и неговият помощник

Той и кохортата му трябва да бъдат оставени в оня, глухия коловоз на политиката и обществото - да гледат отстрани, да берат скомина и да подсмърчат

Неотдавна един ловък новобогаташ, който не спира да се явява на телевизионните екрани, предрече, че Бойко Борисов винаги ще печели изборите, защото е феномен. Бях готов да отмина с насмешка тая приказка на милионера. Тъй де, като човек на словото и перото поназнайвам кое-що от чуждиците, които все повече заместват хубавите български думи в родната ни реч. Па си рекох: може пък цивилизацията и евроатлантическите ценности да са набутали друг смисъл в оная дума. И взех българския тълковен речник. На съответното място прочетох следното: феномен е рядко, изключително явление. Замислих се и реших: щом Бойко Борисов с неговото образование, култура, възпитание и поведение е министър-председател на България, това ще рече, че той е изключително явление, сиреч - феномен. И тръгнах по дирите на този феномен, за да видя като какви феноменалщини натворява той в страната ни. И видях - много са. Тук посочвам само някои от тях...

Той нарежда само членове и симпатизанти на ГЕРБ да бъдат избирани и назначавани на държавни длъжности -

от пъдаря до върха

Той и хората му кадруват, както си щат, във всички държавни институции, понякога и в частните фирми. Особено грубо и опасно е това кадруване в следствието, прокуратурата и съда.

Той открито нареди на шефа на митниците Ваньо Танов да спре проверката в спиртната фабрика на Мишо Бирата.

Той, също открито и безцеремонно, нареди да бъде върнат на работа някакъв мъж, с когото играели "мачлета".

Той се забърка в аферата с "двете каки".

Той, противно на всички международни норми и на морала, смени Ирина Бокова, кандидат за поста генерален секретар на ООН, с Кристалина Георгиева. Така България стана за посмешище на земното кълбо и на близките околности.

Той, без никакво обсъждане в Народното събрание, подписа CETA.

Той се постави в услуга на Ердоган като пощаджия при условия, несъобразени с позицията на ЕС.

Той поднесе на тепсия пред Ердоган главите на неколцина турци, подгонени и избягали оттам.

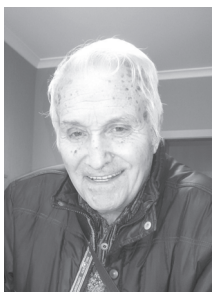
Той разпрати до общините в страната указание да приемат изпращаните им мигранти, да ги обгрижват по най-добрия начин, а за пенсионерите ни - поздрави от всевишния.

Той се емчи, че е ербап и юнак, ала изпълнява безпрекословно всички прищевки на господата от Брюксел и Вашингтон; нали нему принадлежи фразата

„Началниците ще кажат"

Той се шматка напосоки из кулоарите на ЕС: на тогова ще подаде ръка, оногова ще потупа по рамото и - дотук. Па да беше залегнал над някой език, белким щеше да поприхване някоя и друга дума, та да води поне елементарен разговор с чужденците.

Гледах веднъж по телевизията - любимата му началничка Меркел говореше с някакъв мъж. Юначината ни

Никола СТАТКОВ

се втурна към нея, залепи й по една вендуца на бузите и - де го, няма го...

Последната му, засега, феноменалщина, беше с един брониран джип, купен от някакво горско стопанство и "подарен" на НСО. Той го караше, по риза, вероятно в модерното возило е било топло. Излезе от него и разпери ръце, та гавазинът му облече сакото. Кога стана коминочистач, кога... Сетне?... Лелемале, видял филмчето, изригна - Ниагара ти не трябва. Не знаем ли, че има няколко смъртни присъди от бандити, които навремето, като главен секретар на МВР, е изгонил? Може би искаме да кара небронирана кола, та да стане пушечно месо? Добре, той ще вземе от Путин една обикновена "Нива", па после...

Това са само някои от

феноменалщините на Борисов

В тази дейност негов пръв помощник феномен е Цветан Цветанов, наричан галено Цецо Гуменката. И той натвори кое-що в полза роду...

Цветанов по неведоми пътища (за него - ведоми!) се снабди набързо с шест апартамента; парите за тях бил получил от тъста и тъщата си - пенсионери. Половин година Националната агенция за приходите "проверява" случая и го реши: всичко е чисто като водата, която извира на няколко крачки под Мусала. Сетне шефът й бе "избран" за депутат...

Цветанов, като министър на вътрешните работи, обвини неколцина лекари в тежко престъпление. Съдът ги оправда.

Той обвини една съдийка, че има връзки с подземния свят. Тя го даде под съд. "Независимият" съд го оправда.

Една журналистка го запита с кого са се борили Ботевите четници. Той отговори: "С турските представители, които са били в България."

Цветанов, без капка свян, приема хвалбите на съпартийците си за "Летящите му апостолски подвизи". Сякаш е следовник на Апостола Левски.

За подвизите му преди и по време на избори роман може да се напише.

Разбира се, феноменалщините на Борисов и Цветанов не биха се плодили без активната помощ на наивния, робски покорен и опростачен до краен предел български народ. О, спи ли той? О, той не види и не чува ли?!...

Естествено квалификации за феномена и неговия помощник - дал Бог. Най-меката е тази на проф. Людмил Георгиев за Борисов: "Недоразумение в политиката". Най-жестоката - на сп. "Форбс": "Тъпоумен интригант". Има и груби, и цинични. Те не са за моя речник.

Често се питам: съзнават ли двамата феномени какво представляват,

дали са годни да управляват държавата

Може би знаят истината, но си казват: абе, не сме баш качествени, даже никак, но сега ни е паднало, пък и народът ни е избрал. Или? Или се смятат надарени със знания и възможности да са вождове народни, да са инструменти на съдбата, която ги е избрала да бъдат месии. Ако е така, за кой ли път ще се окаже прав Монтескьо, написал, че "властта е питие, което опива човека и го кара да се забравя". Сент-Бьов определя властта като камбана: който я бие, не чува нищо друго. Ето защо бяха толкова наздравици за пустата власт, толкова сладък унес от среброгласните звукове на камбаната й. Изпаднал в този унес, преди по-миналите избори за президент, Борисов заяви, че магаре да посочи, и то ще бъде избрано на този пост. Той вероятно не намери подходящия дългоушко, затуй тропоса на върховната държавна длъжност ренегата Росен Плевнелиев, известен и като "нищожеството", лице, което едва не ни вкара във война с Русия. Пак в сладък, далечен от реалността унес Борисов гръмогласи, че под неговото мъдро ръководство страната ни е "перфектна". Перфектна - с такава мижава икономика, с постоянно намаляващо население, по-голямата част от което живее под прага на бедността, с лошо здравеопазване и образование, с денонощна и повсеместна престъпност.

Добре, че народът ни се събуди (дано е завинаги!), та се изправи и ритна неотдавна в изборите днешните управници, отпрати ги в шести глух коловоз на политиката. По липса на седми. Картата на родината ни почервеня, не остана в нея и най-малко синьо петънце. Изненадан, изумен от катастрофата, Борисов ни в клин, ни в ръкав подаде оставката на правителството. Настана една работа, не ти е работа. Повечето от неговите хора, със съмнение, че се разделят с големите си заплати, под сурдинка осъждат оставката му, но смеят ли думица да изрекат. Юначагите от малките партийки са още по-зле: молят се, тръшкат се да има правителство, та да поблажат още некое време от гювеча на държавната софра. ГЕРБ и БСП не са каил това да стане: имат си своите съображения.

Макар и тежко съкрушен, Борисов повдига гребен, заканва се, че ще се върне във властта на бял кон. Това обаче в никакъв случай не бива да става. Той и кохортата му трябва да бъдат оставени в оня, глухия коловоз на политиката и обществото, без коне, черни или бели, пешаци, изолирани - да гледат отстрани, да берат скомина и да подсмърчат.

И все пак, и въпреки всичко:

Внимание! Идат избори

Гербаджиите знаят как се печелят те, изпедепсали са се да ползват тъмните кривини на живота. Сега се надяват на успех чрез така набързо прегърнатите от тях мажоритарни избори. Тъй де: почти всички местни власти са техни, налице е страхотна възможност за неограничен натиск, обещания и рекет. Че и пари имат за подкупи: бая натрупаха от така наречените субсидии на партиите. Че и бюджетът, дето се вика, в джоба им е: иди та проверявай от кое перо в него какво е взето за изборите.

И така: Внимание! И Кураж! Двамцата феномени и прислужниците им трябва да останат завинаги извън властта и управлението.

За благото на България, на народа...

www.duma.bg

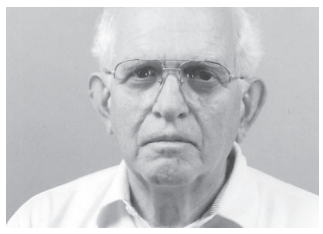
ДУМА

ВТОРНИК 13 ДЕКЕМВРИ 2016

Има ли в България гражданско общество?

За да се ускори неговото възникване, е необходимо по-интензивно да се развиват образованието, науката и икономиката

Проф. д.т.н. Младен ГЕОРГИЕВ

Под общество се разбира група от хора, обединени от общи интереси, произход и положение. В последно време все по-често и позадълбочено се обсъждат действията на обществото. Използва се и изразът "гражданско общество". Тези две понятия синоними ли са или са различни по същност? Да разгледаме по-подробно този въпрос.

Когато значителна група граждани се събере по определен повод, това не означава, че те са организирани в т.нар. гражданско общество. И във феодалните държави във връзка с дадено събитие гражданите на някой град могат да се съберат и да изразят своето недоволство. Но това не е проява на гражданското общество. Съответният феодал, естествено, изпраща войски и се разправя най-безцеремонно и жестоко, разпръсквайки и дори избивайки част от събралите се свои поданици. Репресиите над тези недоволни граждани продължават и след тяхното разгонване, защото те са абсолютно зависими от своя феодал, който е техен господар.

Гражданите днес могат да се съберат на протест, както това се случи преди известно време у нас около Народното събрание. Вдигна се шум, имаше вувузели и барабани, зданието бе замервано с яйца и домати. Срещу тях няма как да се изпрати войска, но тези, които са на власт, имат много други икономически лостове, с помощта на които ще принудят същите тези граждани, които не са станали икономически независими от управляващите, да се замислят, преди да се вдигнат отново на протест. Но и самите граждани, които още не са се превърнали в икономически независима общност, не издигат някакви принципни искания, предварително обмислени и представени в определена схема за реализация.

В съвременното общество гражданите физически са независими от ръководителите на държавата, които заемат своите длъжности в резултат на всеобщи избори. Що се отнася до икономическата независимост, тя с течение на времето значително се изменя. В началните етапи на развитието на капитализма икономическата зависимост от управляващите държавата е много силна. С развитието на самата система тази зависимост става все послаба. В съвременните развити капиталистически общества броят на малките и средните частни фирми достига до 90% от общия брой фирми и работещите в тях граждани на практика са икономически независими от управляващите.

Българското общество е в стадия на началния капитализъм. Исторически погледнато, 27-те години от 1989 г. са твърде малък срок, за да може основната част от населението да стане икономически достатъчно независимо от управляващите. Във Франция например икономическата система може да се определи като развит капитализъм, тъй като се е изграждала в продължение на 227 години.

Гражданско общество може да се създаде само при развития капитализъм, когато основното количество граждани са икономически независими и тяхната интелектуална част може да разработи конкретни правила за управление на страната и да предложи реален план за тяхната реализация. В тази ситуация управляващите стават изпълнители на разработените правила от обществото, което вече е прераснало в гражданско. Ако управляващите изпълняват изискванията на гражданското общество, то те биват преизбрани на следващите избори. Ако обаче не ги изпълняват, няма да бъдат повече избирани и с това тяхната политическа кариера приключва.

Очевидно в България още не е създадено гражданско общество. За да се ускори неговото възникване, е необходимо по-интензивно да се развиват образованието, науката и икономиката. Това ще намали рязко броя на хората, които чакат с протегната ръка управляващите да им дадат средства, с които да преживяват.

Право, куме, в очи...

Смокиновият лист падна

Светлана МИХОВА

Чухте ли последната шокираща новина, която нацмедиите подминаха, за да не изпадне българинът в тотален нервен срив. Русия се кани да окупира Канада през арктическите ледове, да нападне Япония заради Курилите. Това откритие направи украинският вътрешен министър Арсен Аваков, който е в Канада. След това идвал ред на Финландия, Полша, Латвия, България и въобще на целите Балкани.

Ошашавените от прозрението му канадци чуха още, че Русия ще бъде навсякъде по планетата, ако не й се окаже „консолидирана съпротива". От Киев му припя колегата началник на генщаба Виктор Муженко, който - навярно сетил се, че Земята е кръгла, съобщи, че „руската агресия" срещу Украйна може да дойде от запад.

Буди недоумение фактът, че след тревожните разкрития на близките на българската държавна глава украински приятели, тя не заби камбаната за надвисналото бедствие. В крайна сметка редно е да проявява солидарност, след като преди година те го наградиха с високо отличие и го обявиха за „човек на годината". Всъщност не е много трудно да се досетим. Предстоят избори, а дереджето на властта в оставка не е твърде розово. Въобще хълът на цялата европейска управляваща микрофауна е незавиден.

Рахатлъкът, уреждан вече четвърт век, бе развален от „политическото недоразумение" Доналд Тръмп. Наред с всички злини, които може да се очакват от него, той дава сигнали, че намеренията му да изпълни заканите си са напълно сериозни, а не само предизборни брътвежи. Милиардерът започна да назначава в бъдещия си екип хора, за които в Европа и в най-големите си кошмари не биха се сетили.

Най-голям ужас в момента всява евентуалната номинация за поста държавен секретар. „Дипломацията на САЩ може да се управлява от приятел на Владимир Путин", обяви от първите си страници американската преса. Става дума за Рекс Тилърсън, шеф на Exxon Mobil. Той активно сътрудничеше с руските петролни компании, често посещаваше Русия. Най-страшното обаче е, че през 2012 г. за принос в сътрудничеството Путин лично му връчи най-високото руско отличие за чужденци „Орден на дружбата". Странна тревога. Обикновено колкото един дипломат е по-добре запознат с една страна, толкова той е по-подходящ за работа с нея. Но не това е установеното модерно мислене в постепенно изчезващия евроатлантически елит. Отговорът на Тръмп бе кратък: „Тилърсън е играч от световна класа и голямото му преимущество е, че познава добре много от играчите".

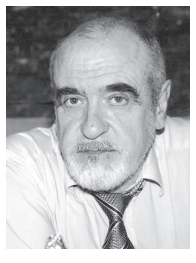
За противниците на новоизбрания президент остава надеждата, че номинацията няма да мине през Конгреса. Но до този момент има време. Затова сега в ятото на отлитащата перната фауна, водена от куция паток Обама, „консолидират сили" за последен бой. Тракат с клюнове, тресат настръхнала перушина. За да сплашат света, във Вашингтон решиха да свалят маските, а ако трябва и смокиновия лист от по-интимните си намерения. Да прокарат такива решения и закони, че когато Тръмп пристигне, да се чувства в минно поле.

Единственият в света нобелист за мир, който ще остане в историята без нито една мирна проява, свали ограниченията за доставка на тежки въоръжения за... „умерената опозиция". Колко е „умерена" се видя през последната седмица в битката за Алепо. Подготвиха терористичните банди и им съдействаха за планирания удар, при който загинаха две руски медсестри. Демонстративната им хуманитарна риторика и предприетата дипломатическа суматоха далеч не са породени от грижа за мирното население. Безпокойствието е за десетките - а може би стотиците, действащи сред терористите, т.нар. военни инструктори от САЩ, Великобритания, Германия и други страни. След като сирийската армия завладя над 95 на сто от територията на града, тяхното тайно измъкване стана проблематично. За присъствието им в лагера на ислямистите няколкократно изтича информация в арабските медии. Това вече няма как да се скрие.

Заглъхна и шумно рекламираната операция за освобождението на иракски Мосул. Гъста мъгла на мълчание се спусна над любимия на Пентагона военен похват - „приятелски огън". За два месеца обстрелът по граждански обекти и по съюзниците от иракската армия отне живота на стотици. Само завчера при такъв обстрел на воденатa от САЩ коалиция загинаха 90 иракски военни, над 100 бяха ранени, десетки объркани паднаха в плен на терористите. Същевременно на ислямистките банди бе оставен коридор да се изтеглят към Сирия и бяха насочени към Палмира, която отново превзеха.

Не стана ли вече пределно ясно срещу кого воюва „нобелистът" и кои са съюзниците му? Когато непрекъснато ни повтарят, че България е непоколебим и предан член на НАТО, казва ли ни някой дали сме включени във въпросната „коалиция на съгласните"? Във война ли сме и с кого? Може би скоро няма да се учудим, ако сред приижащите от Близкия изток мигрантски тълпи със съмнителни помисли открием съюзници, за да водим реална война на Изток. Нали тъкмо там НАТО вижда главната заплаха. Докога ще крепим смокиновия лист на нашата и чуждата елитна фауна?

Най-добре... танковете

Лозан ТАКЕВ

На фона на огромната трагедия в Хитрино да гледаш авторското предаване на известния повече с репликата за танковете Евгений Михайлов "Минало несвършено" по телевизия Би Ай Ти е повече от непоносим мазохизъм. Но отново се подложих на експеримент. И не бях изненадан от безчувствието на влюбения в себе си автор. По време на всеобщата ни съпричастност и директните включвания по всички телевизионни канали от мястото на трагичното събитие отново трябваше с Евгений Михайлов и госта му Георги Кушвалиев цинично да се връщаме към преживелици отпреди 27 години, когато на 8 декември младежи са чествали Джон Ленън и "Бийтълс". Да слушаме как ни говорят отново за забраната на минижупи и тесни панталони, за стригането на дългите коси... Докога ще продължава този телевизионен садизъм? Животът ни дава житейски уроци, от които има нужда и това момче. Но то изглежда не иска и да чуе за това и ще използва даденото му телевизионно време, за да показва ленти от скромния си и еднообразен личен архив, да ни промива мозъците с неговите оценки за годините преди прехода. И само неговата гледна точка трябва да бъде приета, разбира се. И непрекъснато да ни припомня миналото като нещо, което няма да свърши в глаголното време на подобно предаване. "Издислав" и "дупарата" на някаква певица ли са важното в този момент за зрителите? Авторите на предаването не се ли притесниха за трагедията? Как няма нищо светло и свято в изреченията на Евгений Михайлов! Как няма светлинка в тунела, където е зациклил авторът на "Сезонът на канарчетата"? Със секундите запис от "танковата касета" ли ще го запомним?

www.duma.bg

ДУМА ВТОРНИК 13 ДЕКЕМВРИ 2016

Фокус-мокус с енергийната бедност

Според Евростат България има най-голям процент енергийно бедни, нашенски неолиберали съветват европейските статистици да си сменят методиката

Светла ВАСИЛЕВА

Енергийната бедност в България не е с чак такива застрашителни размери, каквито констатират Евростат и Организацията за икономическо сътрудничество и развитие - ОИСР. Проблемът не е толкова страшен и общо взето проблем почти няма. Всичко е въпрос на гледна точка, тълкуване и най-вече на методика на измерване. Защото, ако вместо критериите за "енергийна бедност" на Брюксел се приложат онези, измислени във Вашингтон и прилагани от Световната банка в Африка например, то ще излезе, че енергийно бедните в България са под 10%. Това се опита да убеди участниците в дискусионния форум "Енергийната бедност - основна бариера пред либерализацията на енергийния пазар в България", състоял се миналата седмица в София, Красен Станчев от Института за пазарна икономика. Той отиде и по-далеч, заявявайки, че "относителната бедност" и "рискът от бедност" са политически понятия, използвани на Стария континент. Ако се сменят методиките и се приложат единствено

критериите за „абсолютната бедност"

на Световната банка, ще стане ясно, че в Европа бедни няма, а в България дори и да има, те ще са пренебрежимо малко.

Енергийната бедност стана обект на внимание на европейските институции през 2009 г. Тогава в директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент за общите правила на вътрешния пазар на електроенергия се признава, че "енергийната бедност представлява все по-голям проблем в общността. Държавите членки, които са засегнати от него и които още не са направили това, следва да разработят национални планове за действие". Третият енергиен пакет прави либерализацията на пазара на енергия задължителна, дава повече свобода и права на потребителите и едновременно с това въвежда ограничително условие - мерките по либерализирането на пазарите да бъдат съпроводени с мероприятия за защита на енергийно бедните граждани. През 2011 г. и 2012 г. директиви на Европейския парламент отчитат, че заложените цели по отношение на енергийните спестявания в програмата "Европа 20/20/20" няма да бъдат достигнати и прогнозират, че към 2020 г. ще бъдат реализирани едва 10% от планираните спестявания. Така се стига до идеята за преодоляване на "енергийната бедност" чрез реализиране на мерки за енергийна ефективност.

Резолюцията на ЕП от март 2013 г., посветена на Енергийната пътна карта за периода до 2050 г., подкрепи необходимостта от социален диалог, призова за защита на потребителите чрез прозрачност на цените и поиска от страните членки редовно да докладват за предприетите действия в защита на домакинствата от нарастващите сметки за енергия и от енергийна бедност.

Какво се случва в България

в същия период от 2009 г. до днес? В целите на Енергийната стратегия, приета от 41-то народно събрание през юни 2011 г., е записано: "борба с енергийната бедност - част от българските граждани имат затруднения с разходите за потребена енергия, които представляват значителен дял от

приходите им. Подпомагането на тези граждани да намалят енергийната си консумация по разходоефективен начин е най-подходящият начин за решаване на този проблем". Първият кабинет на ГЕРБ обяви на 1 юли 2012 г. начало на програмата "Енергийно обновяване на българските домове", частично финансирана по проекта "Подкрепа за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради" от Оперативна програма "Регионално развитие" 2007-2013 г. Очакваните резултати бяха до края на 2015 г. да има 180 обновени сгради с 6100 жилища и 13 500 облагодетелствани жители. Само че това не беше игра по правилата, защото нямаше изискване домакинствата, притежаващи имоти в сградите, да са енергийно бедни. Тъкмо обратното. Първоначално "ощастливените" с европейско саниране трябваше да заплатят половината от стойността на всичко, в т.ч. техническия проект, оценката на съответствието, строително-монтажните работи, авторския и строителния надзор, разходите по въвеждането на обекта в експлоатация и по набавянето на разрешителни документи. Желаещи нямаше, което принуди управляващите да свалят процента на самоучастие на 25. Резултатът от "грандиозните" усилия на властта се изрази в цели

два санирани блока за три години

което си е 1% успеваемост все пак. Не е като без хич.

Стресираща за властта и за родните тинк-танкове стана 2013 г. Масовите февруарски протести срещу сметките за електричество станаха повод за оставка на първия кабинет на ГЕРБ. Неолибералните експерти от Центъра за изследване на демокрацията и от „Риск Монитор" изненадващо откриха, че бедността и особено енергийната бедност е най-голямата заплаха за националната сигурност. Доклад на Еврокомисията посочи 61% от населението на България като енергийно бедно, а Световната банка призова към агресивно изпълнение на програма за енергийна ефективност. Първият доклад на Еврокомисията за състоянието на Европейския енергиен съюз от 2015 г. потвърди уязвимостта на българските домакинства. Въпреки че е с едни от най-ниските цени на електроенергията в Европа, България остава най-уязвимата членка в ЕС по отношение на енергийната бедност.

През 2014 г. в рамките на обсъждана инициатива на КНСБ за възраждане на индустрията в Българя се направи препоръка за въвеждане на законова дефиниция на понятието "енергийна бедност".

Защо е важно това?

Най-напред, за да няма фокус-мокуси и спекулации от страна на властта колко много прави за енергийно бедните. Трите серии от този филм ги изгледахме през 2015/2016 г. В първата (лятото на 2015 г.) кандидатът за председател на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) Иван Иванов даде множество интервюта, в които надълго и нашироко обясняваше как

61% от българите са енергийно бедни

и как те ще са основният му приоритет, стига да бъде избран за шеф на регулатора. Главно действащо лице във втората серия (януари 2016 г.) беше енергийният министър Теменужка Петкова, която от Брюксел ни обяви, че енергийно бедни са около 2,2 млн. души, или 30% от населението. Финално в третата серия (май 2016 г.) имащите право на подпомагане според модела, подготвян от работна група, в чийто състав влизат представители на енергийното и социалното министерства, КЕВР, Главна дирекция "Енергетика" на ЕК, останаха едва 14% от населението, или 1,1 млн.българи. Само не си мислете, че това е числото на подпомаганите. Не. Тези 1,1 млн. енергийно бедни българи

ще видят помощ някога, евентуално

Още не е ясно нито кога, нито откъде, понеже, за да се случи подобно подпомагане, има нужда от политически консенсус около дефинирането на "енергийната бедност". Легално определение все още няма. Дефинирани са само "уязвимите потребители" вероятно защото властта се срамува да говори за бедността и енергийно бедните. Те някак не се вписват в бодряшките приказки за стабилност, усвояемост на еврофондове и просперитет. През юли омбудсманът също поде инициатива за дефиниране на "енергийната бедност" и обеща през септември да огласи своя вариант. До момента това не е направено.

Дискусионният форум "Енергийната бедност - основна бариера пред либерализацията на енергийния пазар в България", проведен миналата седмица, призова институциите да си свършат работата и да дефинират що е то "енергийна бедност" и "енергийно беден" в България. Отсега е ясно, че в бюджета за 2017 г. няма предвидени средства за подпомагане, различни от помощите, давани за отопление през зимния сезон. Значи на енергийно бедните ще се наложи да почакат още. До 2018. Дано годината стигне на чиновници, експерти и политици да измислят дефиницията, критериите и откъде ще дойдат парите. Не го ли сторят, фокусмокусите ще продължат и токувиж някоя сутрин осъмнем с отчет, в който пише, че в България енергийно бедни няма.

ФАКТИ

Над 54 млн. души в Европа могат да се определят като енергийно бедни - почти 11% от населението на ЕС е в ситуация, при която домакинствата не са в състояние да отоплят адекватно домовете си на достъпна цена.

България е абсолютен "първенец" в ЕС по броя на хората, които не могат да поддържат дома си топъл - 70%, с просрочени задължения за битови сметки са 50,7% (пред нас са само Гърция и Унгария), жилища с течове и влажни стени имат 29,5% от населението.

Дървата продължават да са най-разпространеният начин за отопление на българските домове. В селата с дърва и с въглища се топлят почти 100% от къщите. 31,1% от жилищата у нас се топлят с дърва, 28,6% - с ток, а 0,7% - с газ. Дори и в градовете дървата са популярен метод за отопление, като делът на жилищата на дърва и на парно е почти равен - съответно 22,8% и 22,7%. На ток в градовете се топлят най-много - 38,3%. В селата дърва използват 62,8% от жилищата, а въглища - 32,4%. Едва 4% от селските къщи се топлят на ток.

Данни от изследването на Евростат за доходите и условията на живот (SILC) сочат, че 40,1% от населението у нас са изложени на "риск от бедност и социално изключване" при средно ниво от 24,4% за ЕС-28. В България 33,1% от населението живее в условия на остри материални лишения и страната е водеща по този показател в сравнение с Румъния (26,3%), Унгария (23,9%) и Гърция (21,5%). Средното ниво за ЕС по този показател е 8,9%.

През 2014 г. под линията на бедност (323,75 лв.) живеят 1 578 300 българи. Помощи за отопление през този период са получили 254 998 домакинства, което означава, че едва около 38,8% от бедните лица са били подпомогнати (при 2,4 члена на домакинство).

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 13 ДЕКЕМВРИ 2016

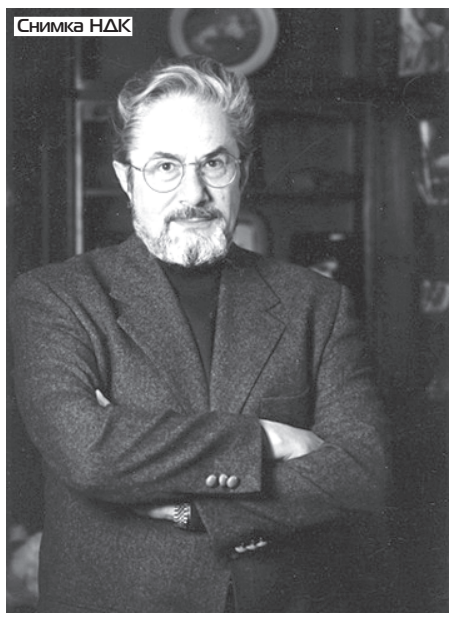
Очаквайте

ЗВЕЗДИ НА КРЕМЪЛСКИЯ БАЛЕТ НА КОЛЕДНИЯ ФЕСТИВАЛ ВЪВ ВАРНА

Никола Гюзелев - Рицарят на операта

Под този наслов е днешният тържествен концерт в зала 1 на НДК в памет на прочутия български бас

Снимка НДК

Юбилеен концерт "Рицарят на операта" по повод 80-годишнината от рождението на именития оперен артист Никола Гюзелев (1936-2014) ще зарадва ценителите на високото изкуство в зала 1 на НДК днес, 13 декември, от 19 ч. Събитието е и централен акцент в програмата на Новогодишния музикален фестивал. Програмата включва арии и дуети из опери на Белини, Верди, Пучини, Понкиели, Бойто, Джордано и Мусоргски. Участие ще вземат изявени български, македонски и италиански изпълнители - Бойко Цветанов (тенор), Калуди Калудов (тенор), Владимир Стоянов (баритон), Марян Йованоски (баритон), Николай Кърнолски (бас), Орлин Анастасов (бас), Франческа Патане, (сопран), Даниела Дякова (мецосопран). Диригент е изтъкнатият италиански майстор на палката Донато Ренцети. Участват още Софийската филхармония и Националният филхармоничен хор "Светослав Обретенов" с диригент Славил Димитров.

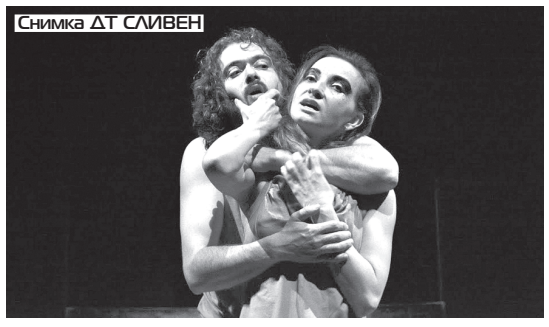
Концертът се организира съвместно от фондация "Никола Гюзелев" и НДК и е част от голямото юбилейно честване в памет на рождението на големия български бас, както ДУМА писа.

Юбилейните събития, посветени на Никола Гюзелев през 2016 г., са под патронажа и с подкрепата на Министерството на културата на България, на НДК, на БАН, със съдействието на Италианския културен институт и на италианското посолство в София, на Българския културен институт в Рим, на Генералното консулство на България в Милано и посолството на страната ни в Рим, на асоциация "Артемидия" - Италия, Римската художествена академия - РУФА, на Българския културен институт в Страсбург, Франция, с подкрепата на фирма "Свилоза", България, Постбанк България, Корале "Джузепе Верди" - Парма, община Павликени, община София.

Доктор хонорис кауза на БАН, Комендатор на Република Италия, носител на международната награда "Златен Джузепе Верди" за постижения и принос в Белкантото, удостоен с най-високи отличия на България и Италия, Почетен гражданин на Павликени и Парма, Италия, Никола Гюзелев е роден в Павликени на 17 август 1936 г. През 1951 г. семейството му се премества да живее в София. Приет е в Художествената академия, специалност живопис. По време на следването си учи и пеене при Цветана Събева и Илия Йосифов, става солист в Ансамбъла за песни и танци при МВР. Печели конкурс за нови членове на академичния хор "Георги Димитров". Участва в концерти и фестивали в Москва, Виена, Хелзинки (1962), където е отличен със златен медал като солист. През 1960 г., когато с отличие завършва висшето си художествено образование, му предлагат договор за работа в Берлин и той се подготвя да замине.

По това време Гюзелев среща оперния певец и музикален педагог Христо Брумбаров и взима решение да остане тук и да учи пеене при него. През 1963 г. в ролята на Филип II от "Дон Карлос" Гюзелев печели първа награда и златен медал на втория Международен конкурс за млади оперни певци в София. Това е и началото на неговия триумф по големите оперни сцени в Европа, Северна и Южна Америка, Австралия, Япония. От 1994 г. започва педагогическа дейност. През 1994-1996 г. е директор на Българската академия за култура в Рим "Борис Христов" и подготвя два курса млади талантливи певци. Гюзелев продължи да предава своя опит на младите почти до края на земния си път.

Сливенският театър гостува в Народния с „Едип цар"

Снимка ДТ СЛИВЕН

ДТ "Стефан Киров" в Сливен ще гостува с премиерния си спектакъл "Едип цар" на камерната сцена на Народния театър "Иван Вазов" днес от 17 ч. Спектакълът е сценичен разказ, основан на трагедията от Софокъл "Едип цар" и текстове от Фридрих Дюренмат. С "Едип цар" на Сливенския театър режисьорката Биляна Петрова не само отваря прозорец към историята за Едип цар, разказана от Софокъл преди 2500 години, но с текстовете на Дюренмат по тази велика антична драма прави театралния разказ по-близък до съвременния човек. Сценографка е Елица Андреева, хореографка Ина Гергинова. Участват Ивайло Гандев в ролята на Едип, Сабина Коен - Пития, Николина Янчева - Сфинкс, Димитър Марков - Тирезий, Димитър Костадинов - Креон, Таня Йоргова - Йокаста.

"Едип цар" е представление, което вълнува, разтърсва и праща актуални послания към зрителя и християнския морал на новия човек, в които за греха има покаяние, за престъплението - наказание, а за човека - освен карма, и право на избор. Билети се продават на касите на Народния театър.

ПУСНАХА ПОЩЕНСКА МАРКА ПО СЛУЧАЙ 35 ГОДИНИ НДК

Главният изпълнителен директор на "Български пощи" ЕАД Деян Дънешки и д-р Людмил Веселинов - член на борда на директорите в НДК, валидираха пощенско-филателно издание "35 години Национален дворец на културата". До момента има 5 филателни издания на НДК, първото от които е било през 1981 г. по повод откриването на Двореца.

Пощенско-филателното издание се състои от пощенска марка с винетка с номинална стойност 1.50 лв. и специален пощенски печат. Тиражът е 14 000 бр., а художник е Людмил Веселинов. Концепцията на пощенско-филателното издание включва ефектна фотография за пощенската марка с изображението на НДК, а винетката съдържа три емблематични творби - конната фигура, дело на проф. Емил Попов; стенен килим на Ана Тузсузова и емблематичния знак на Стефан Кънчев, свързан с НДК.

Почина художникът Иван Попов

Огнян СТАМБОЛИЕВ

След дълго боледуване почина известният сценограф Иван Попов. Роден е на 18 август 1938 г. в Русе. Завършва театрална сценография в Художествената академия в класа на проф. Георги Каракашев, след което специализира оперна сценография във Варшава при проф. Ян Даневски. Дебютира като сценограф в Софийската опера през 1969 г. с балета "Папеса Йоана" на Веселин Стоянов. Работи като художник в БНТ, НДК, Плевен и най-продължително и резултатно в оперите на Пловдив и Русе, като гостува и в много други музикални и драматични театри. Автор е на близо 40 сценографски проекта за опери, оперети, балети и театрални спектакли, реализирани с успех на много сцени. Сред най-добрите му работи са декорите и костюмите за "Травиата", "Аида", "Палячо", "Отело", "Дон Жуан", "Жизел", "Дон Кихот", "Така правят всички". Гост сценограф в оперите на Севиля, Малта, Палермо, Сеул. Отличен е с награди за сценография на Националния оперен преглед в Стара Загора и фестивала в Айндховен, Холандия. Роден театрал с вкус и голяма сценична и музикална култура, всеотдаен творец, добър човек, с чувство за хумор. Да го запомним с добро!

КРАТКИ

Валентин Караманчев в Националния клуб на БСП

Книгата на Валентин Караманчев "Патила и страдалчества на книги и люде" (ИК "Синева") ще бъде представена на 14 декември от 18 ч. в Националния клуб на Българската социалистическа партия, ул. "Позитано" 20.

Лозан Такев с „Високосни изповеди" в Литературната гостоприемница

Литературната гостоприемница при читалище "Петър Берон-1926 г." е поканила на 14 декември от 18 ч. поета Лозан Такев. Надежда Захариева ще представи неговата лирика, а той ще изнесе авторски рецитал от юбилейната си книга "Високосни изповеди". В поетичната вечер ще участва и певицата Мая Нешкова. Литературната гостоприемница вече десет години провежда своите творчески вечери в малкия салон на читалище "Петър Берон-1926 г.", бул. "Витоша" 109, кв. "Иван Вазов" в столицата.

Силвия Чалъкова с премиера на първия си роман

Премиера на първия роман на младата писателка Силвия Чалъкова - "Пролуката", ще се състои днес от 18 ч. в "Студио 5" на НДК. Сън ли са мечтите за летене? На този въпрос авторката търси отговор, заедно с цяло поколение, чийто представител е и самата тя - поколението на 80-те. Романът на Силвия Чалъкова потапя читателя в света на надеждата и разрухата, сполучливо описвайки времето, в което живеем. Героите предприемат своите "пътешествия", за да заредят живота си с приключения или в търсене на пролуката.

Полски експерти представят проекти в Пловдив

Среща с две лица от богатата палитра на полската столица на културата Вроцлав 2016 организират Полският институт и фондация "Пловдив 2019" днес от 18 ч. в Дома на културата "Борис Христов" в Пловдив. Само пет дни преди официалната церемония по закриване на годината, в която Вроцлав е Европейска столица на културата, от Полша пристигат двама куратори на проекти, избрани и включени в официалната програма на града. Рафал Кожински и Наталия Ромашкан ще представят своя професионален поглед, замисъл и подход и ще споделят реалния процес, свързващ идейния проект и осъществяването на събитие в рамките на ЕСК. Рафал Кожински ще представи координираните от него проекти "Коалиция на градовете" и "Лвовски месец", Наталия Ромашкан проектите "WUWA" и "Вроцлав - през задния вход".

www.duma.bg

ДУМА

Преди всичко ЛЮБОВ!

Красиви спомени и непразнични размисли на любимата актриса на няколко поколения Гинка Станчева в навечерието на Коледа

Повече от 40 години се срещам с Гинка Станчева в навечерието на Коледа (традиция - необяснима с думи!) и продължавам да се изненадвам от нейната състрадателност, вяра в Доброто, неизчерпаема енергия, която обаче никога не пилее. Аз също съм известна като притежател на енергия, но тук отстъпвам, и то с готовност. И двете сме свикнали всеки декември да слагаме под елхата си нещо позитивно, с което ще запомним изтеклата година. Всяка от десетте ми издадени книги е пребивавала под елхата. Този път обаче креативното Нещо е общо: документалният филм "Призвание: Актриса", който създадохме заедно с режисьорката Валентина Фиданова-Коларова. Въпреки успешните прожекции на тази творба в Дома на киното в София, във Фестивалния център на Варна, в театъра в Благоевград..., последвани от бурни емоционални реакции, сега сякаш по-ясно съзирам какво липсва във филма.

Никак не е лесно да побереш в екранно време една толкова широко "скроена" (и за най-активния й период, и сега) личност, "отворена" към радостите, постиженията и тревогите на всички наоколо. И така: макар че моят сценарий спечели финансова субсидия от комисията на НФЦ, аз го преработих точно три пъти. Не от работохолизъм или изобилие на свободно време, не. Стараех се найточно, по най-директен път да се приближа до онова, което бих назовала "света на Гинка". И колкото повече чувах думите й "Всичко е наред, миличка", толкова повече нещо не ми достигаше. Но когато съвместната ни работа свърши, имах усещането, че губя почва под краката си. Трудно ми беше да се настроя на друга вълна...

Но сега се настройваме за празника. Едва ли по най-подходящия начин.

"Всяка сутрин, когато пусна телевизора, направо се разстройвам - започва разговора Гинка. - Пред очите ми са все болни, недъгави или изоставени деца. Днес например в село Куклен са открити труповете на трима души от едно семейство,

Гинка Станчева със съпруга си актьора Пейчо Пейчев

С Апостол Карамитев във филма "Хайдушка клетва", реж. Петър Б. Василев

Олга МАРКОВА, доктор на кинознанието

умрели от студ. Как е възможно никой да не ги види! Такава нелепа безпомощност, и то в наши дни! Никаква заинтересованост към хората край нас. Къде е социалното ни чувство за отговорност! Непрестанно текат предавания за благотворителност, но за нея говорим само пред Коледа - пратете SMS на този или на онзи. А околните някак чезнат..."

Бързам да върна актрисата към любимата й пиеса "Преди всичко - любов" - единствената театрална творба на незабравимия поет Дамян Дамянов, тъй като усещам, че нейният емоционален градус доста се повиши. Още съжалявам, че тази постановка бе свалена от репертоара на Младежкия театър при пълни зали...

"При това от тогавашната голяма сцена на театъра, когато салонът беше с 800 места - уточнява тя. - Двамата с Димитър Буйнозов сякаш не играехме, а празнувахме. Боже, боже, било ли е? И какво точно, неатрактивно заглавие, валидно за всички времена. Жалко, че Дамян Дамянов не написа и други пиеси. Винаги ми се говори за някогашния триумф на този театър... Сега продължаваме да изнасяме спектакъла "А помните ли?" - постановка на Никола Петков. От малката сцена на Народния театър "Иван Вазов" се "пренесохме" в "Студио 5" на НДК. Както знаеш, по инициатива на Съюза на артистите и на Христо Мутафчиев се създаде "Театър на актьори с посребрени коси". Събираме се всеки месец на 20-о или 22-ро число и с удоволствие потъваме в творчески разговори. На път сме да издадем книга с наши размисли и интервюта. Тя почти е готова, но търсим спонсори."

Бяхме се чули с Гинка в навечерието на изборите и тя ми се похвали с успеха, който са имали в провинцията. Пътували са с нощен влак: София - Добрич и обратно. Изнесли са представления в Генерал Тошево, Пчеларово и Добрич.

"Това бе частна инициатива - на Костадина Петкова, която на мястото на една конюшня е изградила къща в български стил, със сцена и чудесна градина - отбелязва актрисата. - Дай бог повече такива българи! Насред полето бяха паркирали над сто леки автомобила с номера от Добрич, Варна, Бургас. Седмица по-късно играхме спектакъла в Оряхово. Навсякъде ни посрещаха деца с букети и родители. Зрителите в залите плачеха от умиление - типично нашенска обич и внимание, с които някога бяхме свикнали."

Редом с участието си в театъра Гинка Станчева продължава да бъде канена непрестанно от различни телевизии. В неделя, на 4 декември, в предаването на Би Ти Ви "120 минути" по повод смъртта на Фидел Кастро тя пламенно говори за 4-часовата реч на легендарния кубински лидер, която е слушала заедно с Валери Петров и Борис Вапцаров през 1965 г. Непосредствено след революцията тази наша делегация е била поканена в Куба, за да участва в Дни на българския филм.

"Тогава беше тежък период, купонна система - спомня си тя. - По улиците хората още бяха облечени във военни униформи; движеха се с разнебитени коли, боядисани като великденски яйца... Но усещахме, че са щастливи. Вярваха на своя водач, от всички страни го посрещаха с одобрителни възгласи и поздравления. Както виждате, още в изгрева на свободата кубинското правителство насочи вниманието си към изкуството и културния обмен."

Сега, половин век по-късно, в пространството над отговорните институции в България "виси" въпросът: "Откъде пари за изкуство?" Всъщност във всички епохи изкуството е било дотирано финансово от държавата, когато е имало такава, и е съзнавала необходимостта от него. За жалост тази година българското кино бе лишено и от най-успешното през последните десетилетия културно завоевание - Фестивала на документалния и анимационния филм "Златен ритон" в Пловдив, с нелепата фраза: "Парите свършиха." А тъкмо тук филмът "Призвание: Актриса" щеше да има своето заслужено състезателно място. Но няма смисъл да говорим в условно наклонение. Всички сме убедени, че финансите са политика, образование и възпитание! Въпросът е друг: необходими ли са те?!

"Керванът си върви, кучетата си лаят", твърди народът. В момента Гинка Станчева си припомня стихове на Дамян Дамянов, които ще рецитира в благотворителен предколеден концерт на 14 декември. По този повод извикахме в съзнанието си и неговата вълнуваща пиеса "Преди всичко - любов".

Гинка Станчева в ролята на шекспировата Жулиета

Снимки ЛИЧЕН АРХИВ

На фестивала "Любовта е лудост" във Варна

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 13 ДЕКЕМВРИ 2016

Очаквайте

ПАВЕЛ ЧЕРВЕНКОВ С ПОРТРЕТИ В „САНТИМЕНТАРИУМ” В СГХГ

„Настроение с Лили” от Ком до Лом

Певицата създава хубави емоции в радиоефира на Северозапада

От вчера популярното музикално предаване “Настроение с Лили” тръгна и по Радио Берк на честоти 102.7 FM за Берковица и 92.6 FM за Монтана. Златните ретрохитове, представени от известната водеща Лили Друмева, ще звучат в Северозападна България от Ком до Лом. Предаването ще се излъчва в петък от 17 ч. (премиера) с повторения в неделя от 16 ч. и във вторник от 17 ч. на посочените честоти, както и онлайн на сайта на Радио Берк http://radioberk.com/.

“Настроение с Лили” има дълги традиции в радиоефира. Предаването започна още през 2003-а по Ретро Радио, а през 2007-а се премести в Радио София, където продължава и сега. През 2016 г. започна да се излъчва и по Радио Нова, Нова Загора. В него звучат златните ретрохитове от 40-те, 50-те, 60-те, 70-те, 90-те години на миналия и първото десетилетие на нашия век. Набляга се на основни музикални стилове като блус, буги-вуги, рок енд рол, рокабили, джаз, соул, диско, ню уейв, психеделик, арт, глем, прогресив, софт и хард рок, ритъм енд блус, поп и много други. Слушателите могат да чуят любимите си песни, превърнали се в класика, в евъргрийни и свързани със спомени от техния живот. Освен хубава музика, водещата поднася и любопитна информация за създаването на песните и техните изпълнители. В предаването има интересни рубрики като “Хайде на път”, “Семейните групи”, “Тъжните песни”, “Песни еднодневки”, “Великите автори”, “Кавър версия”, “Стари, но златни”, “Извън класациите” и др. Водещата разкрива любопитни факти от музикалната история, вниквайки дълбоко в творчеството на артистите. Специално внимание се обръща и на българската музика. В предаването често гостуват известни личности, сред които Васко Кръпката, Коцето Калки, Роси Кирилова, Александър Петров, Ваня Костова, Кирил Маричков, “Мери бойс бенд”, “Остава”, “Атлас”. “Настроение с Лили” има широка аудитория от различни възрасти. Наскоро излезе и книгата към предаването “Настроение с Лили - музика в 50 теми” от издателство “Сиела”. В нея са представени най-интересните теми през годините, както и богат снимков материал.

МИЛЕНИТА ПРЕДСТАВИ КНИЖКИ ОТ КОЛЕДНА БЛАГОТВОРИТЕЛНА ИНИЦИАТИВА

Уникалните собственоръчно направени малки книжки с подбрани текстове и рисунки от Коледната благотворителна инициатива на литературния клуб “Перото” “Нарисувай/напиши ми Коледа” вече са факт. Първа до тях се докосна певицата Миленита, която прочете някои от коледните пожелания, написани вътре. Тя призова всички желаещи да подкрепят каузата, като купят някоя от книгите, продавани в клуба. Вместо нея ще получат като подарък една от уникалните авторски книжки, а купената книга ще бъде предоставена на Дома на ветераните на културата и изкуствата в София. Това те могат да сторят до 20 декември. Интерес прояви и музикантът Калин Вельов.

За корица на книжката е подбрана една от рисунките, свързани с проявата. “Всички от екипа се влюбихме в творбата. Не знаем дали е дело на дете или възрастен човек, но наистина успява по особен начин да пресъздаде атмосферата на добрина и човечност, която носи със себе си Коледа”, споделя Деница Аргиропулос, управител на “Перото”.

НАШИ ХИП-ХОП ИЗПЪЛНИТЕЛИ ИЗПРЕВАРИХА „МЕТАЛИКА”

В първата седмица след премиерата си “Setaabrat” - дебютният албум на Павел и Венци Венц (Pavell & Venci Venc`), оглави класацията на iTunes за най-продаваните албуми у нас и изпревари тези на “Металика” (Metallica) и Дрейк (Drake) в Spotify България. Там се изкачи до втора позиция, веднага след култовия албум “Starboy” на “The Weekend”. Новият сингъл на хип-хоп изпълнителите с Кристиан Костов пък е най-слушаното българско парче в аудио стрийминг платформата. Видеото към “Вдигам Level”, в чийто финал се появява и продуцентът на тримата артисти Саня Армутлиева, вече е гледано над 1,2 милиона пъти и в продължение на седмица беше номер 1 сред най-популярните YouTube клипове за територията на страната.

Павел и Венци Венц

Павел и Венци Венц представят големите си хитове и чисто новите парчета, включени в “Setaabrat”, на клубното си турне в страната, както ДУМА писа. Артистите на “Вирджиния рекърдс” се срещат с феновете и дават автографи в книжарници “Ciela” преди концертите си, следващият от които е на 15 декември в Пловдив, на 17-и - в Плевен, на 21-и - във Варна, а на 23-ти - в Стара Загора.

Елен Колева ще води „БГ модна икона 2016”

Чаровната актриса Елен Колева ще бъде водеща на церемонията по връчването на статуетките “БГ модна икона 2016”. На изискан ревю-спектакъл Академията за мода с председател проф. Любомир Стойков ще награди най-стилните българи за тази година. Носителите на приза за елегантност ще бъдат обявени на 14 декември във “Витоша парк хотел”, както ДУМА писа. На изисканото събитие по традиция ще бъдат показани актуални модни колекции, които ще предшестват официалната церемония.

Престижният конкурс на Академията за мода се организира за осми пореден път и за периода на своето съществуване призът се утвърди като най-авторитетната годишна награда за стил и елегантност в България. Номинираните за “БГ модна икона 2016” при жените са Александра Сърчаджиева, Ани Цолова, Десислава Стоянова, Диляна Попова, Ивет Лалова, Илиана Раева, Йоана Буковска, Мира Добрева, Михаела Филева, Цвети Пиронкова. При мъжете за титлата се борят Антон Хекимян, Валентин Михов, Димо Алексиев, Захари Бахаров, Любен Дилов-син, Любо Киров, Мирослав Боршош, Ники Кънчев, Николай Дойнов, Юлиан Вергов.

Победителите ще получат пластика, изработена от най-добрия български бижутер - Анжело Красини.

„СТЪКЛЕНАТА КЪЩА” ЗА ПЪРВИ ПЪТ У НАС

Радио N-Joy и БЧК започват европейската благотворителна инициатива “Стъклената къща” в подкрепа на значими каузи. Проектът ще се реализира за първи път в България с мисия за набиране на средства в помощ на деца, пострадали при пътнотранспортни произшествия.

“Стъклената къща” ще “оживее” на 14, 15 и 16 декември в центъра на София, до езерото “Ариана”. Радио N-Joy ще излъчва на живо директно оттам, а в специалната програма ще се включат любими водещи и звезди. Всички участници ще се обединят и ще застанат зад благородната идея на проекта.

За да подкрепят каузата на “Стъклената къща”, слушателите могат да изпратят sms на кратък номер 1255 или да се включат чрез дарение в Националния дарителски фонд на БЧК за подпомагане на деца, пострадали в катастрофи. Средствата ще се събират в целия период на кампанията до 16 декември.

Повече информация за проекта и начините за подкрепа са публикувани на адрес www.njoy.bg

Жена ми си направи маска на лицето и излезе от спалнята в този вид. Кучето вече трети ден не лае...

Проф. д-р АНЕЛИЯ КЛИСАРОВА, преподавател, председател на Съвета на НС на БСП по образование и наука
ГЕОРГИ ГЬОКОВ, народен представител, член на НС на БСП
ГЕОРГИ ЦАНКОВ, писател
ЛИЛЯНА КЪНЕВА, поетеса
НИКОЛАЙ ЛАМБРЕВ, режисьор
РОСИЦА ГАНЕВА, естрадна певица
СТЕФАН ДЖАМБАЗОВ, журналист, режисьор
СТЕФАН НЕДЕЛЧЕВ, журналист
СТОЯН ИЛИЕВ, художник

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

13

Св. мчци Евстратий, Авксентий, Евгений, Мардарий и Орест. Св. мчца Лукия девица

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 13 ДЕКЕМВРИ 2016

„Строшете оковите на тираните”

Капитан Васил Хадживълков - един от пантеона на възрожденските котленци

Христо ЦЕКОВ

Във възрожденската летопис Васил Петров Вълков е известен още с имената Васил Петрович Вълков, Васил Хадживълков, Васил Петров Чардаклиев и най-често, особено в руския печат, като капитан Васил Вълков. Сънародник с интересна житейска съдба, достойна за внимание. За такова почитание подсказва и лаконичната за него визитка. По спомени на близки и приятели той е “човек със среден ръст, широкоплещест, як, с голяма брада и черни очи”. Облечен в зелена капитанска куртка, пристегната в широк кожен колан през кръста, на който виси тънка извита сабя, подарък от император Николай. На главата си вместо фуражка носи черен самурен калпак, килнат юнашки на една страна. Бил обут с бозави потури, обшити по краищата със сърма, а лъскавите му яркочервени ботуши допълват пищната му външност. Ако се вгледа човек в портрета му, би си помислил, че

такъв харамия не се среща никъде

Колкото и да звучи парадоксално, “харамията” Вълков е с нежна душа, с благородно отзивчиво сърце. В джоба си носи песните на Фридрих Матисон, а към края на живота си се прекланя пред стиховете на Михай Еминеску.

Неговата любима фраза, която често изговаря по време на политически събрания, била: “Строшете оковите на тираните!”

От разпечатката на данните за Васил Вълков става известно, че е роден ок. 1796 г. в гр. Котел в семейството на овчаря Петър Вълков. Очевидно родителите му са будно семейство с радостното чувство за мъжката си рожба. Като малък Васил постъпва в килийното училище при поп Никола, където започва обучението с изучаване “молитвите на дъска”. След по-малко от година продължава образованието си в гр. Сопот, където усвоява занаята на златарите. Авторитетът му като златар се основава на обстоятелството, че негов учител е прочутият на времето грък златар Еремия Искадис. През есента на 1815 г. юношата се завръща в родния дом със самочувствието, че е осигурил бъдещето си с придобития занаят. Съдбата му отрежда да не се застоява в родното огнище, а заедно с баща си да тръгне към Добруджа и се установяват в Балчик, където се намира семейното им стадо. При очакваното всекидневие да се говори основно за овчарлъка, по-възрастните близки в семейството разказват на любознателния младеж за Ханаспаруховите богатири, преданията за подвизите на Ивайловите битки с татарите и други героични моменти от българската история, които зареждат в потомствения овчар самочувствието, че е

наследник на достойно поколение

На този фон обстановката, при която живее, не му се нрави. Тиранията на агите и бейовете слагат тежък отпечатък върху душевното му състояние. Пред дълбоко впечатляващия се момък нарастват амбициите да разшири възможностите си за изява в трудните години на живот в условията на османското тиранство. През 1823 г. заминава за Букурещ, където се залавя в практика с усъвършенстване на нов занаят - бояджийството. Прави опит да създаде и своя работилница, но не успява. Макар че намира подкрепа от нови приятели из средите на българските емигранти. Отправя се към родния Котел, но за кратко, а през 1826 г. се установява на работа в Балчик в мандрата на баща си. Става дори и пазач на голямото бащино стадо.

От спомените на Вълков в по-късно време научаваме, че по това време, когато бил в Балчик, при търсене на загубила се овца и намерена в стар кладенец, при почистването му открили няколкостотин

Капитан Васил Хадживълков

оки мед, няколко килограма злато и други турски монети. “Част от съкровището Вълков дава на копачите, една част остава за него си, една част на баща му, една част на агата и другата на балчишкия кадия.” Тъкмо с тази част от откритото имане Васил Вълков отива в Цариград при брат си Николай Петрович - висш чиновник към Високата порта. В Цариград Вълков се установява като търговец - доставчик на стока за турската армия, и по същество става “джирах” (служител) във военното ведомство.

Превратностите в историята

поднасят какви ли не изненади. Васил Вълков току-що се устроил на служба в турската армия, но през 1928 г. започва Руско-турската война! Би следвало при така създалата се ситуация да воюва срещу Русия, която той безпределно обича. Решението му е категорично - оставя цялото си състояние на брат си и бяга в руската армия. След прецизно обследване за искреността му Вълков е приет и с доверие е назначен на руска военна служба като командир на батальон в 7-и корпус с началник Ридигер и с началник щаб командант княз Горчаков.

През цялото време на военните действия 1828-1829 г. капитан Вълков е там, където се водят активни военни сражения. Заедно с това, при бойни действия в подстъпите към Шумен, той успява да плени първостепенно турско бойно знаме, за което е отличен с руски орден “Свети Георги”. При падането на Силистра през последните дни на 1828 г. високо бойно отличие получава и сънародникът и съгражданин на Вълков Георги Мамарчев Буюкли, роднина на Г.Ст. Раковски.

След войната и по-точно след подписването на Одринския мирен договор на 2 септември 1829 г., почти 35-годишният капитан Вълков се озовава в Одеса, посещава Букурещ, Браила, където

под прикритието на търговски пътник

провежда активна революционна дейност. Влиза във връзка с изтъкнатите революционери Г. Ст. Раковски, Павел Грамадов и румънски дейци, съпричастни на българската кауза.

Името на капитан Вълков е свързано с Браилските бунтове през 40-те години на XIX век. Първият браилски бунт през 1841 г. е организиран с пряко и ръководно участие на капитан Вълков. По ред причини и главно поради предателство този бунт не успява, а Вълков успява да се спаси. През пролетта на 1843 г. той застава в центъра на нов заговор в Браила. Той също е неуспешен, смелият капитан е арестуван, съден и изпратен на многогодишна каторга в солниците край р. Телега. Освободен е от въстаналия народ през революцията от 1848 г. По този повод по-късно в спомените си разказва, че “ако не бе избухнала революцията от 1848 г., кой знае още колко години щях да гния в дъното на солниците, гдето може би щях да оставя костите си”. Напускайки каторгата, известно време пребивава в Цариград и Котел и

при започването на Кримската война се присъединява към руските войски в Добруджа. Поради напреднала възраст взема участие главно само в набирането на доброволци и организиране на властта в освободените селища.

По интересен начин Вълков вписва съпричастието си към Кримската война: “В годината господня 1854, 28 март - пише в тогавашния документ - в неделя, на петнадесетия ден от завземането на Мачин от руските войски, господин капитан Васил Петрович Вълков, родом от Котел, в България, с разрешение на негово превъзходителство генерал-майор Сергей Гаврилович, кавалер на много ордени, главен командант на милицията в Мачин и Браила, представи на българския народ, за да се освети и да се издигне тържествено Българското знаме. То се освети днес тържествено в черквата на тази община, храм “Св. апостоли Петър и Павел”. Знамето е връчено на доброволческата дружина, командвана от капитан Христо Кишикчиев и получава бойното си кръщение в сраженията край Силистра.”

Осветеното „Българско национално знаме”

подготвено от капитан Вълков, е от червена коприна. От едната му страна е извезан образът на св. Георги и надпис: “Да живее нашият покровител, Великият император Николай Павлович. т-во Българско знаме, 1854 януарий I”. От другата страна има кръст, лъв и надпис: “Бог с нас - сражавайте се братя за вяра и отечество”.

Не без основание проф. Велко Тонев причислява Васил Вълков към книжовниците от Котел. Аргументите на професора са, че капитан Васил Вълков, освен че е участник в Руско-турските войни 1828-1829, 1853-1856 г., както и в Браилските бунтове 1841-1843 г., той описва богатата си революционна дейност в спомени, подготвени за печат и издадени от свищовлията емигрант Ангелаки Савич през 1872 г. в Браила на румънски език. Една мемоарна продукция, от която лъха “прекрасното съжителство” между българи и турци по време на турското робство. Похвално е начинанието на котленеца Петър Матеев, който през 1931 г. осъществява превода й на български език... Всъщност, оказва се, че не само Захарий Стоянов може да представлява възпитаници из средите на скотовъдите, вписали се като творци в годините на възраждането.

Капитан Васил Вълков Чардаклиев доживява и Руско-турската освободителна война 1877-1878 г. като остава до края на живота си в Браила, където през 1882 г. се разделя с белия свят.

Тръгнал в житейския си път с овчарлъка

преминал през бояджийството, без особено образование, но с находчивост и благодеяния и добро сърце, безрезервно вярно на отечеството, което го въвлича в бунтарството и официално във въоръжената борба срещу турското тиранство, той е пример на съотечественик, отдал живота си за майката родина България. Макар и забравен, дори от тези, които са съпричастни с неговото родолюбиво дело, името му не може да бъде изтрито в пантеона на людете, които съвместно с руските солдати са воювали за освобождението ни от османското робство.

www.duma.bg

НАШ ГРАД В РОДОПИТЕ / НАЙ-ДОБРО ПРОИЗВЕДЕНИЕ НА ТВОРЕЦ

ГЕРМАНСКИ УЧЕН, МЕХАНИК (1829-1905) / ДВИГАТЕЛ С НАФТА

ПРЕДНА ВОЙСКОВА ЧАСТ / БЕЛГИЙСКИ ЖУРНАЛИСТ (1913-2005)

ЧЕРНОБЯЛ ЦВЯТ

ТЪКАН, МАТЕРИЯ / МЛАДА ИЗДЪНКА ОТ ДЪРВО / КРАЙГРАДСКИ КЪЩИ

ЖИЛЕЩО НАСЕКОМО / АНГЛИЙСКА КИНОАКТРИСА (Р.1945)

МЪЖ ОТ КАПАНСКО

РОД, РОДНИНИ

ИТАЛИАНСКИ ФУТБОЛИСТ (1913-1996) / ПЛАТНЕН СГЪВАЕМ СТОЛ

НАША ПОП ФОЛК ПЕВИЦА / РУСКИ ХУДОЖНИК (1871-1960)

РЕКА В ЯПОНИЯ / ИЗРАИЛСКИ ЦАР (885-884)

РЕКА В ИТАЛИЯ / АЛКОХОЛНО ПИТИЕ

СРИВ, СПАД / БЪЛГАРСКИ ПОЛИТИК И ПУБЛИЦИСТ (1857-1923)

МОДЕЛ НА „КИА“ / ПАРЧЕ ПЛАТ ЗА ЗАБРАЖДАНЕ

ВЪРТЯЩА СЕ СКАРА / ВИД СПОРТ

ПЛОЩАДКА В ТЕАТЪР / ИЗРОДЕНО СЪЩЕСТВО

РАЗМИРНИ ТУРЦИ ОТ 18 ВЕК / РУСКА КОСМИЧЕСКА СОВАЛКА

ОБЩИНА В ШВЕЦИЯ / ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА ФИЛОСОФСКО УЧЕНИЕ

ЮРИСТКА

ДИВ ЧЕСЪН

ПСЕВДОНИМ НА ЛАМБИ КАНДЕВ (1879-1925) / СЕЛО В ДУЛОВСКО

ЧАСТ ОТ ОКОТО / ГРАД В ТУРЦИЯ

СИНТЕТИЧНО ВЛАКНО / ГРАД В ГЕРМАНИЯ

МАГАЗИН ЗА ОКАЗИОННИ СТОКИ

ИСПАНСКИ ХУДОЖНИК И СКУЛПТОР (1881-1973)

ВИД МИННА ГАЛЕРИЯ / ВИЗАНТИЙСКИ ИМПЕРАТОР (575-641)

БЪЛГАРСКИ ДРАМАТУРГ (1927-1994) / ДУХОВ МУЗ. ИНСТРУМЕНТ

РЕКА В БЪЛГАРИЯ И ГЪРЦИЯ / ГРАД ВЪВ ФРАНЦИЯ

РЕКА ВЪВ ФРАНЦИЯ / РЕКА В УКРАЙНА

ЗРИТЕЛЕН ОРГАН

РЕКА В ГЕРМАНИЯ / ЗАБАВА, ТЪРЖЕСТВО

ПОРОДА КУЧЕТА / ДРЕВНО ТРАКИЙСКО ПЛЕМЕ

ТЪП ЧОВЕК / МЯСТО ОКОЛО КЪЩА

ПОЕМА ОТ А. ВОЗНЕСЕНСКИ / СТАРОЕВРЕЙСКА МЯРКА ЗА ТЕГЛО

ФРЕНСКИ УЧЕН (1592-1655) / АМЕРИК. КИНОАРТИСТ (1899-1987)

БЕЛТЪЧНО ВЕЩЕСТВО

САМОЛЕТНА СПЛАВ / ВРЪСТНИК (ТУР.)

АНГЛИЙСКА РОКГРУПА

ГРЪЦКИ ОСТРОВ / УЧЕН ПО ЗООХИМИЯ

МЛЕКОДАЙНО ЖИВОТНО / МЕБЕЛИ ЗА СЯДАНЕ

ЧАСТ ОТ КАРУЦА

ДРЕВНОГРЪЦКИ АРХИТЕКТ (5 В. ПР. ХР.) / ДРУГО ИМЕ НА ИРЛАНДИЯ

СУРОВ МАТЕРИАЛ ЗА ОБРАБОТКА / ВЕЧНОЗЕЛЕН ХРАСТ

ДРЕВНО ТРАКИЙСКО ПЛЕМЕ / ЕСТЕСТВЕН ВОДОЕМ

ПРИЗИВИ

ЗАПАЛЯНКО, ПОЧИТАТЕЛ

ПЛАНИНА ВЪВ ФРАНЦИЯ / ЧАСТ ОТ СПОРТНО СЪСТЕЗАНИЕ

КАЛУГЕР / ОБРАБОТКА НА ПОЧВАТА

ГРЪЦКИ ФИЛОСОФ (4 В. ПР. ХР.) / ОБАЯНИЕ

ЧИСЛОТО 3,14 / КУБЧЕ ЗА ИГРА НА ТАБЛА

КУПЧИНА, ГРАМАДА

ВИД ПОЧВА / МУЗИКАЛНА НОТА

ИТАЛИАНСКА КИНОАКТРИСА-„ВИКЪТ“ (1921-2006) / ГЕРОЙ В АМЕРИК. СЕРИАЛ „ДЪРЗОСТ И КРАСОТА“

ГВОЗДЕЙ

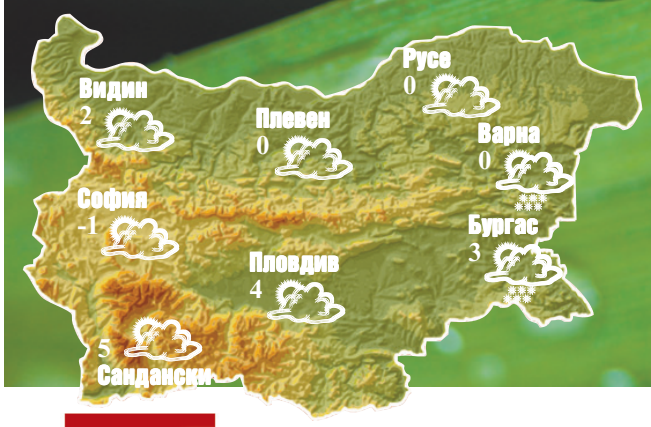
ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

■	Н	■	Л	■	Ш	■	М	■	С	■	Т	■	Ж	■
Д	А	Л	Е	Ч	И	Н	А	■	И	М	Е	Н	И	Е
■	Р	Е	Ф	Е	Р	■	Р	И	Г	О	Л	Е	Т	О
З	Ъ	Б	Е	Р	■	А	К	А	Н	Т	■	В	А	Л
■	Ч	Е	Р	Н	А	Г	О	Р	А	■	Н	Е	Р	И
И	Н	Д	■	О	К	Е	Н	■	Л	И	Е	Н	И	Т
■	И	■	О	М	О	Н	И	М	■	С				
Е	К	С	П	О	Р	Т	■	А	В	У				
■	■	Х	Е	Р	Д	■	О	К	И	С				
С	К	Е	Л	Е	■	Б	У	Р	Е	■				
■	О	М	О	■	К	У	Л	А	Т	А				
А	З	А	■	Ф	О	Р	У	М	■	Л				
■	У	■	М	А	А	С	■	Е	Д	И				
И	Н	В	Е	Н	Т	А	Р	■	О	Н				
■	А	Н	А	Т	И	■	А	К	Н	Е				
С	К	И	Ц	А	■	Д	З	О	К	И				
■	■	М	А	С	Л	О	В	К	А	■				
А	Б	А	■	Т	И	Н	И	■	Р	А				
■	О	Н	Д	■	Н	А	Т	А	Л	И				
А	Л	И	А	Н	Ц	■	И	Р	О	Д				
■	Т	Е	М	А	■	Р	Е	Л	С	А				

РЕЧНИК: Анис, Гасенди, Грабар, Еластин, Опор, Пикасо, Рьоло, Цанов.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

ВРЕМЕТО

Днес захлаждането ще продължи. Минималните температури ще бъдат от около минус 9 до минус 4 градуса. На места ще превали сняг. Малко по-съществени превалявания са възможни в централните части на Северна България и там ще се образува няколкосантиметрова покривка. През деня температурите леко ще се повишат. Максималните ще достигат до 3 градуса. В ниските части и високите полета не са изключени и малко по-ниски стойности. Вятърът ще бъде от север-североизток, но след обяд ще отслабва и привечер ще стихне. Облачността ще бъде незначителна, но в късните следобедни часове ще се увеличи.

Изгледи за

14
максимални
4°/8°

15
максимални
4°/8°

В сряда и четвъртък застудяването ще продължи. Вятърът ще се усили и на места ще бъде силен. Дневните температури ще се понижават и ще са между минус 7 и плюс 2 градуса. Валежи не се очакват.

ДУМА®
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

Издава
„ДУМА прес” ЕООД

И. д. главен редактор
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Зам. главен редактор
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано” 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**
Зам.-управител **Иван Ченчев**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: **Велислава Дърева**

БЪЛГАРИЯ: Александър Симов - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Милена Николова - 233; Павлета Давидова - 215; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: **Мая Калпачка-Йовановска** - завеждащ отдел - 246; Ася Гардели - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Алберт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: **Боян Бойчев** - редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Спаска Венева

АДМИНИСТРАЦИЯ

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева**, Ива Иванова - 205; e-mail - **reklama@duma.bg**

“Национална дистрибуция” ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Румяна Кирилова** - 203; **abonament@duma.bg**

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР.
РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ПЕЧАТ: АЛИАНС МЕДИАПРИНТ
София, жк. "Дружба" 1, ул. "Илия Бешков" 3А

БНТ 1

06:00 Денят започва Сутрешен информационен блок
09:00 По света и у нас
09:15 Денят започва с Култура културен блок
10:30 Здравето отблизо Здравно предаване
11:20 Дързост и красота тв филм /3849 епизод/
12:00 По света и у нас
12:30 Бързо, лесно, вкусно рецепта на деня/п/
13:00 Космически кораб „Догстар“ анимационен филм /24 епизод/
13:25 Гласувайте за Беки детски тв филм /21 епизод/
13:50 История.bg 150 години от рождението на Андрей Ляпчев/п/
15:10 Чиста кръв тв филм /41 епизод/
16:00 По света и у нас
16:10 Новини на турски език
16:40 Малки истории /п/
16:50 По съвест 5 тв филм /1 епизод/
17:45 Бързо, лесно, вкусно рецепта на деня/п/
17:55 Зелена светлина
18:00 По света и у нас
18:40 Още от деня предаване
19:45 Лека нощ, деца!
20:00 По света и у нас
20:45 Спортни новини
21:00 Референдум с Добрина Чешмеджиева предаване
21:55 Война и мир тв филм /2 епизод/
23:00 По света и у нас
23:25 Зелена светлина
23:30 Ню Йорк тв филм /23 епизод/ (12)
00:20 Бързо, лесно, вкусно рецепта на деня/п/
00:30 Денят започва с Култура
01:45 По съвест 5 тв филм /1 епизод/п/
02:45 Чиста кръв тв филм /41 епизод/п/
03:30 Ню Йорк тв филм /23 епизод/п/ (12)
04:20 Дързост и красота тв филм /3849 епизод/п/

bTV

06:30 „Тази сутрин“ - информационно предаване с водещ Антон Хекимян
09:30 „Преди обед“ - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12:00 bTV Новините - обедна емисия
12:30 „Шоуто на Слави“ - вечерно ток шоу
13:30 Премиера: „Незабравима“ - сериал, с. 1, еп. 51
14:30 Премиера: „Лекар в планината“ - сериал, с.4, еп.13
15:30 „Сияйна луна“ - сериал, еп. 262-264
17:00 bTV Новините
17:30 „Лице в лице“ - публицистично предаване с водещ Цветанка Ризова
18:00 „Мама готви по-добре“ - семейно състезание
19:00 bTV Новините - централна емисия
20:00 „Твоят мой живот“ - сериал, с.2 ,еп. 32
21:00 „Фермата“ - риалити
22:30 „Шоуто на Слави“ - вечерно ток шоу
23:30 bTV Новините - късна емисия
00:00 „Стрелата“- сериал, с. 3, еп.11
01:00 „Малки сладки лъжкини“ - сериал, с.4, еп.12
02:00 „Север юг“ - сериал, с. 2, еп. 35
02:40 bTV Новините /п./
03:10 „Сияйна луна“ /п./ - сериал
04:30 „Опасни улици“ - сериал, еп. 482
05:30 „Лице в лице“ /п./ - публицистично предаване с водещ Цветанка Ризова

NOVA

06:20 „Здравей, България“ - сутрешен блок
09:30 „На кафе“ - предаване на NOVA
11:30 „Бон Апети“ - предаване
12:00 Новините на NOVA
12:30 „Дила“- сериен филм
13:30 „Моята карма“ - сериен филм
14:30 „Прости ми“ - сериен филм
16:00 Новините на NOVA
16:30 „Малката булка“ - сериен филм
17:55 „Теглене на Лото 5 от 35 - „Златната топка“
18:00 „Семейни войни“ - телевизионна игра
19:00 Новините на NOVA - централна емисия
20:00 „Скорпион“ (премиера) - сериен филм, 2 сезон
21:00 „Откраднат живот“ (премиера) - сериен филм, 2 сезон
22:00 „София - Ден и Нощ“ (премиера) - риалити сериал
23:00 „Господари на ефира“- забавно предаване
23:30 Новините на NOVA
00:00 „Часът на Милен Цветков“ - предаване на NOVA
01:00 „Касъл“ - сериен филм, 6 сезон
02:00 „Дракула“- сериен филм
03:15 „Ритъмът на мечтите“ - сериен филм
04:00 „Прости ми“ - сериен филм /п/
05:15 „Часът на Милен Цветков“ - предаване на NOVA /п/

Канал 1

05:00 Телеканал „Добро утро“
08:00 Новини
08:20 Телеканал „Добро утро“
08:30 „Контролна покупка“
09:00 „Живей здраво!“
09:55 „Модна присъда“
11:00 Новини
11:15 „За любовта“
12:20 „Времето ще покаже“
13:00 Новини
13:15 „Времето ще покаже“
14:00 Новини
14:15 „Времето ще покаже“
15:00 „Мъжко / Женско“
16:00 „Насаме с всички“
17:00 Вечерни новини
17:45 „Хайде да се оженим“
18:55 „Нека говорят“
20:00 Време
20:35 Сериал: „Обратната страна на луната“
22:25 „Вечерният Ургант“
23:05 „Времето ще покаже“
23:50 Нощни новини
00:05 „Насаме с всички“
00:55 „Мъжко / Женско“
01:45 „Нека говорят“
02:40 „Хайде да се оженим“
03:30 „Контролна покупка“
04:00 Новини
04:05 „Модна присъда“

ОВЕН

Много нови възможности за кариерно развитие ще ви се отворят днес. Но не взимайте прибързани решения.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

Днес работата ще ви спори. Ще се радвате на пълното одобрение както на колегите, така и на шефовете.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

Днес появата на важен човек от миналото ще преобърне живота ви на 180 градуса. Не бързайте с емоциите.

22 май - 21 юни

РАК

Натоварени сте, защото сте отлагали изпълнението на доста задачи, с които ще трябва да се захванете.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

Днес идеите ви ще получават широко одобрение. Не се главозамайвайте, а продължете със същия ентусиазъм.

23 юли - 23 август

ДЕВА

Изпълнени сте с много енергия днес, която трябва да канализирате в правилната бизнес посока.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

Време ви е вече за почивка, но се стегнете, за да свършите бързо и успешно днешните си ангажименти.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

След успешния работен ден е добре да обърнете внимание на семейството, за което все не остава време.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

Ще ви зарадват солидни финансови придобивки днес, които ще ви амбицират да бъдете още по-продуктивни.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

Днес трябва да се възползвате от шансовете, които ще ви се предоставят в работата, и няма да сгрешите.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

Стиснете зъби днес и изкарайте спокойно работния ден. И се отдайте на заслужена почивка през уикенда.

21 януари - 19 февруари

РИБИ

Не давайте непоискани съвети днес, колкото и да сте отзивчиви. Не всички хора са позитивно настроени.

20 февруари - 20 март

www.duma.bg

Снимки БГНЕС

Бившият шведски национал Патрик Андерсон, посланик на УЕФА за финала в Лига Европа в Стокхолм през 2017 г., изтегли Копенхаген като съперник на Лудогорец на 1/16-финалите на жребия в Нион

БЕРБАТОВ УРЕЖДА СТАЖ В ЮНАЙТЕД НА ТОМАШ, МИРЧЕВ И КЮЧУКОВ

Треньорското трио на Верея Александър Томаш, Константин Мирчев и Тодор Кючуков ще замине за Англия в края на седмицата. Щабът на новака в елита ще изкара няколкодневен стаж в Манчестър Юнайтед. Поради тази причина Димитър Бербатов е разговарял с Жозе Моуриньо миналата седмица. Тогава Митко уточнил с португалския специалист периода, в който неговите приятели могат да изгледат серия от тренировки на „червените дяволи".

Това няма да е първият стаж на талантливите треньори в чужбина. Преди време те на няколко пъти са били в Англия, наблюдавайки заниманията на други елитни отбори. Сега обаче става въпрос за гранда Манчестър Юнайтед и за един от най-прочутите мениджъри в съвременния футбол – Жозе Моуриньо. Има вероятност Бербатов сам да представи приятелите си от съвместните години в ЦСКА на Специалния и също да присъства на стажа им в базата на „червените дяволи".

Лудогорец срещу Копенхаген

„Орлите" посрещат в 1/16-финалите на Лига Европа отбор с 9 т. от Шампионската лига

Лудогорец ще играе срещу ФК Копенхаген на 1/16-финалите на Лига Европа. Българският първенец е домакин на първата среща в София на 16 февруари, а реваншът е седмица по-късно. Датчаните също се включиха в турнира от Шампионската лига, където бяха в група с Лестър, Порто и Брюж и там събраха 9 т. след 2 победи, 3 равенства и само една загуба (от Лестър като гости с 0:1). Копенхаген не допусна гол в домакинствата си и спечели най-много точки от всички трети отбори. Разградчани пък завършиха с най-малко (3) от класиралите се за Лига Европа.

Лудогорец ще участва за втори път в директните елиминации на втория по сила турнир. През 2014 г. тимът, воден от Стойчо Стоев, бе спрян на 1/8-финалите от Валенсия, а преди това отстрани Лацио. Копенхаген пък за втори път ще срещне български отбор. През 1998 г. датчаните играха срещу Левски на 1/16-финалите за КНК и спечелиха и двата мача - 2:0 в София и 4:1 у дома.

От жребия за 1/16-финалите на Лига Европа най-интригуващ е сблъсъкът между Виляреал и Рома. Най-титулуваният отбор в турнира Манчестър Юнайтед изтегли френския Сент Етиен. В двете срещи един срещу друг ще играят братята Пол и Флорентин Погба.

"Каква еуфория? Копенхаген събра 9 т. в групите на Шампионската лига. Осъзнавате ли това? Трябва да сме реалисти, това е наистина много добър отбор. Има време до сблъсъците. Ще направим подобаваща подготовка. Те са представители на скандинавския футбол. Не съм запознат с възможностите им, но знам, че играят директен, атакуващ футбол. Не съм имал предпочитания за съперника. Имаме желанията и амбициите да продължим. Ще вървим стъпка по стъпка. Изиграхме най-силния период, откакто е създаден отборът. Постигнахме незапомнен успех - български отбор излезе от групите на Шампионската лига, но Лудогорец ще израства още. От изходящите трансфери ще зависи бъдещата ни селекция. Това обаче ще решат братята Георги и Кирил Домусчиеви", обяви треньорът на "орлите" Георги Дерменджиев.

"За мен е лош жребий. Първо, че ще играем на студено. Второ, Копенхаген играе силово, ръстови играчи са, събраха 9 т. в Шампионската лига. Мечтаех за по-голям гранд - Рома, Фиорентина. Копенхаген са фаворит", призна вратарят Владислав Стоянов.

ЦСКА-СФ ЩЕ ПОМАГА НА ЖЕРТВИТЕ В ХИТРИНО

ЦСКА-София се включва в инициативата за подпомагане на пострадалите от с. Хитрино. От клуба призоваха феновете да подкрепят тима в последния мач за 2016 г. срещу Дунав. Двубоят е в петък от 14.30 ч. на стадион "Българска армия". От клуба съобщават, че ще има концерт с участие на "едни от най-известните изпълнители в България" преди срещата. Той започва в 13 ч. Ще има организиран и коледен фест с кулинарни изненади на стадиона. Цената на билетите е 10 лв.

Всички събрани средства ще бъдат дарени поравно на пострадалите в село Хитрино и за Българската Коледа.

ЦСКА ще изненада всеки зрител на срещата със специални подаръци, закупени от футболистите. Ще бъде организирана и томбола с големи награди. "Да покажем в навечерието на Коледа, че сме преди всичко хора!", призоваха от клуба.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Старши треньорът на Локо Пд Едуард Ераносян, нападателят Веселин Марчев и капитанът Мартин Камбуров с наградите за Отбор и Футболист на ноември

ФУТБОЛ
ПО ДИЕМА
17.30 Монтана - Верея
22.00 Уест Бромич - Суонзи
ПО ДИЕМА СПОРТ
21.45 Борнемут - Лестър
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
21.45 Евертън - Арсенал
ПО Ф+
21.45 Виляреал - Атлетико М

ЖРЕБИЙ

Шампионска лига, 1/8-финали

Манчестър Сити - Монако; Реал Мадрид - Наполи; Бенфика - Борусия Дортмунд; Байерн Мюнхен - Арсенал; Порто - Ювентус; Байер Леверкузен - Атлетико Мадрид; ПСЖ - Барселона; Севиля - Лестър. *Първите срещи са на 14/15 и 21/22 февруари, а реваншите на 7/8 и 14/15 март.*

РЕЗУЛТАТИ

ПЪРВА ЛИГА, XVIII КРЪГ

Черно море - Дунав 1:0 Цветков (37); **Локо ГО - ЦСКА-Сф 0:0; Лудогорец - Локо Пд 1:0; Верея - Левски 0:1; Славия - Монтана 2:0; Нефтохимик - Ботев Пд 4:0; снощи Пирин - Берое**

ПЪРВА ЛИГА

КЛАСИРАНЕ

1. ЛУДОГОРЕЦ	17	15	1	1	45:15	46
2. ЛЕВСКИ	18	12	4	2	30:10	40
3. ЦСКА-СФ	18	9	5	4	25:10	32
4. ЧЕРНО МОРЕ	18	9	4	5	22:17	31
5. ЛОКО ПД	18	8	5	5	27:22	29
6. ДУНАВ	18	8	4	6	22:17	28
7. ВЕРЕЯ	18	6	4	8	16:24	22
8. БЕРОЕ	17	6	3	8	14:20	21
9. БОТЕВ ПД	18	6	3	9	27:35	21
10. СЛАВИЯ	18	6	2	10	23:29	20
11. ПИРИН	17	5	3	9	18:26	18
12. ЛОКО ГО	18	4	5	9	13:25	17
13. НЕФТОХИМИК	18	4	3	11	19:31	15
14. МОНТАНА	17	2	2	13	11:31	8

XIX кръг: днес, 17.30: Монтана - Верея (Диема, главен съдия Драгомир Драганов); утре, 13.00: Локо Пд - Славия (Диема спорт, Ивайло Стоянов); 15.15: Лудогорец - Черно море (Диема спорт, Никола Попов); 17.30: Левски - Нефтохимик (Диема спорт, Владимир Вълков); четвъртък, 15.00: Берое - Локо ГО (Диема спорт 2, Ангел Баялцалиев); 17.30: Ботев Пд - Пирин (Диема спорт 2, Георги Давидов); петък, 17.30: ЦСКА-Сф - Дунав (Диема спорт, Ангел Ангелов)

ВТОРА ЛИГА, XVII КРЪГ

Царско село - ЦСКА-Сф-2 4:2; Септември - Лудогорец-2 2:1; Созопол - Витоша Б 3:0; Левски Карл - Етър 2:0; Несебър - Ботев Гъл 1:1; Оборище - Локо Сф 2:1; Спартак Пл - Поморие 0:1; Банско - Ботев Вр 1:3; четвъртък, 14.00: Лудогорец - Витоша Б (отложен мач от XVI кръг).

КЛАСИРАНЕ

1. ЕТЪР	17	10	5	2	30:13	35
2. СЕПТЕМВРИ	17	10	5	2	27:13	35
3. СОЗОПОЛ	17	9	5	3	18:8	32
4. ПОМОРИЕ	17	9	3	5	27:21	30
5. ВИТОША Б	16	7	6	3	18:12	27
6. НЕСЕБЪР	17	7	4	6	23:25	25
7. ЦСКА-СФ-2	17	7	3	7	28:26	24
8. ЦАРСКО СЕЛО	17	7	3	7	27:26	24
9. БОТЕВ ВР	17	5	7	5	23:19	22
10. ЛОКО СФ	17	5	6	6	23:20	21
11. СПАРТАК ПЛ	17	6	3	8	28:28	21
12. ЛУДОГОРЕЦ-2	16	5	3	8	18:20	18
13. БОТЕВ ГЪЛ	17	4	6	7	15:19	18
14. ОБОРИЩЕ	17	5	3	9	17:30	18
15. БАНСКО	17	2	6	9	15:31	12
16. ЛЕВСКИ К	17	3	0	14	13:39	9

XVIII кръг, 25.02.2017 г., 15.00 ч.: Етър - Оборище; Ботев Вр - Левски Карлово; Ботев Гълъбово - Банско; Витоша Б - Царско село; ЦСКА-Сф-2 - Несебър; Локо Сф - Спартак Пл; Поморие - Септември; Лудогорец-2 - Созопол.

www.duma.bg

ЦСКА-Сф ще помага на жертвите в Хитрино

Стр. 23

Джошуа и Кличко ще поделят £18 млн.

Готов съм за предизвикателството, хвали се украинецът

Мегасблъсъкът догодина между Антъни Джошуа и Владимир Кличко ще се отрази доста добре на банковите сметки на двамата боксьори. Боят, който ще се състои на 29 април на "Уембли", се очаква да донесе приходи за организаторите от 30 милиона паунда, а съперниците на ринга най-вероятно ще си поделят около 18 милиона.

Обещаното на боксьорите е смехотворно в сравнение с $300 млн., които си разпределиха Флойд Мейуедър-младши и Мани Пакиао след "Мача на века" на 2 май 2015 г. в Лас Вегас.

Очакванията на промоутъра на британеца Еди Хърн са за над 1 млн. закупувания на право на гледане на мача по платения канал на Sky. Освен това на "Уембли" се очакват 90 000 зрители и така ще бъде подобрен досегашният рекорд от 80 000 на мача за световните титли на WBA и IBF в суперсредна категория между британците Карл Фроч и Джордж Гроувс на 31 май 2014 г.

Още в сряда ще е първата съвместна изява на Джошуа и Кличко, посветена на мача. Хърн разкри, че договорът за мача е бил официално уточнен часове преди мача на Джошуа с Молина, а британецът го е подписал в съблекалнята след победата си.

Кличко увери, че ще бъде готов за боя срещу Джошуа, въпреки че осъзнава колко силен е съперникът му.

"С нетърпение очаквам тази среща. Феновете в цял свят вече я определиха като боя на годината", коментира 40-годишният украинец. "За първи път от 10 години се явявам претендент и ми предстои да се боксирам с шампион, когото аз считам за най-добрия сред боксьорите от новото поколение. Младостта срещу опита - аз съм готов за това предизвикателство", допълни Кличко. 27-годишният Джошуа също не крие, че това ще бъде най-голямото изпитание в кариерата му досега.

Снимки Благовеста ЦВЕТКОВА

Антоанета Бонева (втората вдясно) бе избрана за Стрелец №1 на България за 2016 г. Втора се нареди шефът на федерацията Мария Гроздева (вляво) пред Самуил Донков и др.

Румен Стоилов напуска самбото

Румен Стоилов напуска федерацията по самбо, на която беше президент последните 13 години. Той е взел това решение заради трудното управление на централата. Най-големите му проблеми са били "нехронично финансиране". Определеният като най-богат депутат от ГЕРБ обяви, че оставя федерацията без задължения към държавата, физически и юридически лица.

"Трябва да има нови хора, нова кръв, с нови идеи и възможности. Това решение не е лесно, но считам, че е правилно, и се надявам хората, които ще дойдат след мен, да продължават да развиват спорта, да го обичат, защото този спорт, говоря специално за самбото, ако не е обичан, се работи много трудно. А причината е липсата на пари, защото спортът ни не е интересен за хората. Има много причини", каза Стоилов. Той допълни че федерацията отпуска 5000 лв. за пострадалите в с. Хитрино и призова и останалите спортни федерации да помогнат според възможностите си. Стоилов е предложил на клубовете да изберат за негов наследник Васил Божков или Гриша Ганчев.

На последното световно първенство под негово ръководство, което се проведе в "Арена Армеец", България заслужи 9 медала, един от които златен на Мария Оряшкова (80 кг), и второ място в отборното класиране в бойното самбо.

Спортът обаче не получи признание от МОК за съпътстващ на олимпиадите през 2020 и 2024, въпреки надеждите, че президентът на Русия Владимир Путин ще помогне.

Президентът на БФ Самбо доц. д-р Румен Стоилов почете паметта на жертвите от експлозията в с. Хитрино и обяви, че централата дава 5000 лв. на пострадалите

Щангистите се върнаха с 13 медала от Израел

Щангистите на България се завърнаха с общо 13 медала в двубоя и отделните упражнения от европейското за юноши и девойки до 20 и до 23 г. в Ейлат, Израел. Родните тежкоатлети заслужиха по 6 златни и сребърни отличия и 1 бронзово. В последния ден от първенството при по-големите шампион стана Васил Господинов (105 кг). Асеновградчанинът бе пети след изхвърлянето със 168 кг, но в изтласкването се справи с 216 кг, за да триумфира с 384 кг. Толкова събра и Марчел Гуйдя (Рус), който обаче бе по-тежък с 3 кг и остана със сребро.

В израелския курорт злато в двубоя взе още Стилян Гроздев (62), а със сребро се окичиха Даниела Пандова (48) и Златко Минчев (69). Общо за тази година младите български щангисти спечелиха 49 медала от европейски първенства.

"Отново благодаря на колегите за работата по центровете и по-специално в Търговище, Русе, Варна, Кнежа, Сливен, Добрич, Пловдив, Бургас, Сопот, Хасково... Имаме много добри състезатели, сега следва внимателно да ги развиваме и надграждаме при подхода им към мъжете и жените", заяви старши треньорът Иван Иванов, олимпийски шампион от Барселона 1992.

ГЛЕДАЙТЕ

ПО БНТ HD
БАСКЕТБОЛ
20.00 Башкими - Берое
ПО ЕВРОСПОРТ 1
СНУКЪР
15.00 и 21.00 "Скотиш оупън"
ПО ЕВРОСПОРТ 2
ФРИЙСТАЙЛ СКИ
21.00 СК в Ароса

РЕЗУЛТАТИ

Алпийски ски

СК (мъже) във Вал д'Изер (слалом): *1. Хенрик Кристоферсен (Нор) 1:44,54 мин. (51,67 сек.+52,87 сек.) 2. Марсел Хиршер (Ав) 1:45,29 3. Александър Хорошилов (Рус) 1:46,46*

СК (жени) в Сестриере (слалом): *1. Микаела Шифрин (САЩ) 1:37,80 мин. (49,22 сек.+48,58 сек.) 2. Вероника Зузулова (Слвк) 1:38,89 3. Венди Холденер (Швейц) 1:39,01*

Биатлон

СК в Поклюка (мъже, щафета): *Франция 1:11:56,5 ч. (0+6) 2. Русия +15,7 сек. (1+6) 3. Германия +21,5 сек. (0+17) ...* ***11. БЪЛГАРИЯ*** *+2.18 мин. (0+4).*

(Жени, щафета): *1. Германия 1:11:31,1 ч. 2. Франция +10,1 сек. 3. Украйна +37,7 сек...* ***15. БЪЛГАРИЯ*** *+6:04,3 мин.*

КРАТКИ

Топалов с първо реми в Лондон

Веселин Топалов записа първо реми на супертурнира "Лондон Чес Класик", в който участват 10 от най-силните шахматисти в света. В партия от III кръг българинът завърши наравно с Максим Вашие-Лаграв (Фр) на 43-тия ход. Топалов игра с черните фигури и имаше доста по-перспективна позиция след 25-ия ход, но избра да размени дамите и това определи партията до равенство. Русенецът остава последен с 0,5 т., след като загуби първите си 2 партии. Води Уесли Со (САЩ) с 2,5 т.

Септември Сф взе бивш национал

Септември Сф взе бившия национал Радослав Василев, който ще се опита да възроди кариерата си във Втора лига. Миналия месец нападателят бе изгонен от Славия, след като цяла година лекува контузия и така и не успя да се възстанови напълно.

ТОТО

5 3 1 8

ПЕЧАЛБИ ОТ ТИРАЖ №98

6 ОТ 49
12, 26, 29, 34, 35, 41
ДЖАКПОТ: 4 177 475,67 ЛВ.
6 ОТ 42
9, 14, 22, 23, 24, 31
ДЖАКПОТ: 708 426,32 ЛВ.
5 ОТ 35
I ТЕГЛЕНЕ
16, 24, 25, 28, 31
II ТЕГЛЕНЕ
6, 10, 15, 32, 34
ТОТО ДЖОКЕР
ПОЗИЦИЯ: 2, 3, 4
ЦИФРА: 8, 2, 2
ЗОДИАК
ЧИСЛА: 5, 21, 30, 39, 49 +11
ДЖАКПОТ: 3 000 000 ЛВ.